

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Sodoben opomin

Poljski škofje so izdali nedavno poslano poljskemu duhovništvu, ki v njej podrobno razpravljajo o nalogah, katere morajo v sedanjem času izvrševati duhovniki v službi cerkve in naroda. Govoreč o protivnikih katoliškega duhovništva in o ovirah, ki jih delajo njegovemu plemenitemu teženju in delovanju, se posebno pečajo s framasonstvom in njegovim rovarjenjem. Med drugim to-le poudarjajo: »Proti veri se bori, navadno tajno in zarotniško, svobodno zidarstvo in svobodomiselstvo. Bore se za znani svobodnozidarški program, ki ga hočejo ostvariti na razvalinah cerkve. S te strani zadeva cerkev na ovire, katere ji stavi na pot nevidna roka, ki ji meče sedaj tu sedaj tam polena pod noge. Od tod tajne zahteve po šolah brez verskega nauka in verske vzgoje ter po oslavljenju duhovništva. Od tod brezimensko zahtevanje, da se ukinejo katoliški karitativni zavodi in katoliške dobrotelne organizacije, da se razlastijo redovniške bolnišnice in cerkvene ustanove. Od tod svobodnozidarško zahtevanje po popolni ločitvi države od cerkve. Od tod razširjanje laiške (versko neodvisne in brezverske) morale, od tod želje in napor, da se naj cerkev popolnoma izrine iz področja duševnega življenja.«

To je sodoben opomin, ki v polnem obsegu tudi velja za naše razmere, saj je naslovljen na razmere, ki so našim povse slične. Framasonstvo (svobodno zidarstvo) je stoleten zarotnik proti Bogu in cerkvi. Njegovo delovanje navadno ni javno, marveč tajno, vprav zarotniško. Zaklel pa se je ta zarotnik, da bo storil vse, podvzel vse ter ne bo prej odnehal, dokler ne izrine cerkve in duhovnikov iz šol (1. točka!) in vzgoje mladine, redovnikov in redovnic iz dobrotelnih zavodov in ustanov, države popolnoma ne odtrga od cerkve ter duhovnikov ne zaklene med štiri cerkvene zidove. Ako smo rekli, da besede poljskih škofov veljajo tudi za nas, jih nočemo omejevati na tiste, ki so včlanjeni v framasonske lože. Mnogo takih je med nami, ki sicer v lože niso včlanjeni, pač pa v framasonskega protikrščanskega, proticerkvenega duha. Saj tudi poljski škofje govorijo ne samo o svobodnih zidarjih, marveč v obče o svobodomislecih. Glejmo jasno, ravnanje dosledno in ne dopuščajmo nobenega slepomišenja! Svobodomisleci, naprednjaki ali kakorkoli se imenujejo, imajo protiverski in proticerkveni program. Temu programu in tem ljudem velja naša borba! Naše delo pa velja izvrševanju katoliškega programa med našo mladino, med vsemi stanovni našega ljudstva in na vseh področjih njegovega javnega življenja.

Najmogočnejša manifestacija za mir

O 34. evharističnem kongresu v Budimpešti poročamo na tretji strani. Kakor je bil celotni potek veličasten in spada ta kongres med najbolj uspele, kar jih je videl ter doživel svet, je bil tudi zaključek budimpeštanske počastitve Najsvetejšega mogočna manifestacija za idejo miru.

Na zaključnem zborovanju kongresa v nedeljo, 29. maja, dopoldne je nagovoril vernike po radiu iz svojega poletnega bivališča Castel Gandolfo pri Rimu sv. oče. Podelil je udeležencem kongresa apostolski blagoslov z željo: »Prosim Vsemogočnega, da bi skoraj doživeli boljše čase, kakor so današnji, da bi se razgnali oblaki, ki nam neprestano napovedujejo težke viharje.«

Na zadnji javni nedeljski seji kongresa je španski kardinal Goma y Tomas opisal grozote španske državljanske vojne in

oznanil navzočim, da se kljub vsemu temu katoliki v Španiji lepo razvijajo in se borijo z največjim navdušenjem proti komunistom.

V opoldanskih urah je šla po glavnih ulicah mažarske prestolice zaključna procesija z Najsvetejšim. Procesije so se udeležili vsi cerkveni dostojanstveniki, zastopniki vlade, številna duhovščina, mladina, katoliške organizacije ter nepregledne množice naroda v narodnih nošah. Veličastni mimohod Najsvetejšega je bil od vsake strani obdan od stotisočev gledalcev. Po procesiji je bil blagoslov na Trgu junakov. Zadnjemu blagoslovu je sledilo zaključno zborovanje, na katerem je naslovil na razhajajoče se množice romarjev bodrilne besede papežev zastopnik, kardinal Pacelli.

Praznik naše svobode

20 letnico Jugoslavije bo veličastno praznil obmejni Maribor.

Maribor je bil vsa desetletja ognjišče domače narodne kulture. Maribor je vodil narodno-obrambne boje in je pod vodstvom generala Maistra postavil pred 20 leti Jugoslaviji državne mejnike na severu. Maribor hoče rasti v svobodi in z njo čuvati državno mejo.

Maribor vabi, da z njim praznujemo praznik naše svobode. Pokazal bo na veliki kulturni razstavi od 6. do 15. avgusta svoj narodni razvoj v zadnjih 20 letih in v nedeljo, pred Velike maše dan, 14. avgusta, bo na velikem narodnem taboru ponovil prisego, dano na taborih pred 70 leti in izpolnjeno pred 20 leti.

Velika letalska razstava v Beogradu

Zadnjo soboto dopoldne je bila v Beogradu slovesno otvorjena mednarodna letalska razstava, prva v Jugoslaviji in na Balkanu ter v vsej jugovzhodni Evropi. Pokroviteljstvo je prevzel knez namestnik Pavle. Priredil je razstavo Aeroklub s sodelovanjem vojnega letalstva, zveze letalske industrije, družbe za letalski promet, zveze gasilskih društev in Rdečega križa. Otvoritve so se udeležili člani vlade z dr. Stojadinovičem, diplomatski zbor in posebna odposlanstva držav, katerih letalski proizvodi so na ogled. Na razstavi sodelujeta Romunija in Češkoslovaška z manjšima skupinama vojnih letal. Najbolj so počastili beogradsko letalsko razstavo Nemci, ki so odposlali po nalogu feldmarsala Göringa 28. maja iz Greiffwalda 38 letal pod vodstvom letalskega generala

Försterja. Z letali se je pripeljalo 54 častnikov in 160 mož. Nemški letalci so ostali v naši prestolici do 1. junija. Nemci so tokrat poslali prvič v inozemstvo celo letalsko skupino. Nemška letala so na poletu v Beograd 28. maja pristala na Dunaju, od koder so nadaljevala pot v našo prestolico, kjer so sodelovala pri letalskih predvajanjih. Nemci so odleteli v nedeljo, dne 29. maja, s celo skupino nad Oplenac, kjer so odvrgli venec v počastitev kralja Aleksandra I. V ponedeljek, 30. maja, popoldne so položili nemški letalci venec na spomenik med svetovno vojno padlim nemškim vojakom v Smederevu, v torek, dne 31. maja, pa na grob neznanega vojaka na Avali. V sredo, 1. junija, zjutraj so se nemška letala vrnila v Nemčijo.

Banovina za poplavlence

Poplavlencem ljutomerskega, soboškega in lendavskega okraja je gospod ban kot prvo pomoč podelil 100.000 dinarjev in 30 nakaznic za brezplačen prevoz ljudske hrane in krme. V vseh teh okrajih nalašč

za to postavljene komisije ocenjujejo škodo in ukrepajo o najnujnejših merah, da se obnove kulture in zavarujejo jesenski sadeži.

Iz raznih držav

Kaj se je zgodilo važnega v Avstriji? Nemški državni kancler Hitler je po posvetovanju z avstrijskim komisarjem Bürkelom imenoval okrožne voditelje za bivše avstrijsko ozemlje. Za okrožne voditelje (gaulajterje) so imenovani: na Tirolskem Franc Hofer, na Sedmograškem dr. Friedl Rainer, v zgornjedonavskem okrožju August Eigruber, v dolnjedonavskem okrožju dr. Hugo Jury, na Dunaju Odilo Globotschnigg, na Štajerskem dr. Siegfried Ueberther in na Koroškem Hubert Klausner. — Bivši avstrijski kancler dr. Schuschnigg je še vedno v Avstriji. Nemci ga bodo pozvali na odgovor pred sodišče v Avstriji.

Mirne občinske volitve na Češkoslovaškem. Za češkoslovaškimi mesti so volile zadnjo nedeljo svoje občinske zastope podeželske občine, in sicer 2740 po številu. Na Češkem so bile volitve v 1660 občinah, na Moravskem in v nekdanji Šleziji v 740 in na Slovaškem v 54. Ker je bilo v več občinah postavljenih več skupnih list, so volitve, ki so v splošnem potekle mirno, odpadle. Po prvih podatkih so Nemci izmed 2740 občin, v katerih so bile volitve, dobili večino v 823 občinah. V čeških občinah je dobila večino vladna koalicija, predvsem češkoslovaška narodnosocialistična stranka in češkoslovaški agrarci. V slovaških občinah ima pretežno večino Hlinkova stranka.

Smrtno kazen je uvedla Romunija. Romunska vlada je sklenila 24. maja uvedbo smrtnih kazni za atentate na vladarja, tuje vladarje, odlične osebnosti, za umor iz koristolubja in za politične umore. Novi zakon stopi v veljavo eno leto po objavi.

Pogodba obvezne nevtralnosti peterih skandinavskih držav. V švedski prestolici v Stockholmu je bila 27. maja podpisana pogodba o obvezni nevtralnosti peterih skandinavskih držav: Švedske, Norveške, Danske, Irlandije in Finske. Petorica severnih držav mora ohraniti strogo nevtralnost v vsakem primeru vojne, razen, če bi bila katera od držav, podpisnic te pogodbe, napadena. Podpisu pogodbe je prisostvoval tudi poljski zunanji minister Beck.

Razpust parlamenta na Irskem. Na veliko presenečenje je bil razpuščen irski

parlament. Vlada je namreč ostala pri zadnjem glasovanju v manjšini, ker številni vladni poslanci niso bili na seji. Vlada hoče s tem korakom svojo večino povečati. Pri zadnjih volitvah je dobila vladna stranka de Valere 69 poslancev, vse druge stranke pa skupno ravno toliko poslanskih mest.

NE ZAMUDITE!

Prodaja blaga po zelo nizkih cenah.

Podružnica Stermecki prej Urchova trgovina Celje, Glavni trg 17.

Znatne spremembe v japonski vladi. O spremembi japonske vlade, kateri načeluje knez Konoje, so že dalje časa pisali. Preosnova Konojeve vlade je bila izvedena dne 26. maja. Izpadli so štirje ministri in med temi tudi zunanji minister Hirota. Novi zunanji minister je postal Ugaki. Imenovana osebnost bi naj tvorila nekaj most med parlamentarnimi in gospodarskimi krogi ter generalnim štabom. Novi finančni minister je Mikeda. Prejel je težavno nalogo, da pripravi finančnike za nove finančne in gospodarske ukrepe, katere je prejšnja vlada že pripravila, a jih ni upala izvesti. Za novega prosvetnega ministra je postavljen general Araki, ki je nacionalist in predstavnik skrajnih desničarjev. Novi vojni minister je general Itagati, ki je bil doslej poveljnik generalnega štaba armade v Kvantungu. Preosnovana japonska vlada je ojačena z močnimi osebnostmi in nosi značaj diktature. Novi vladi prerokujejo, da bo udeležila vse vojaške in gospodarske ukrepe, kateri so potrebni, da se zaključijo vojna na Kitajskem ugodno za Japonsko.

Novice iz španske državljanske vojne

Napadalni poskusi rdečih

Rdeči so dobili v zadnjem času ojačenja iz Rusije ter Francije. Radi te okrepitve so začeli takoj tipati z raznimi napadi po Kataloniji, kjer jim gre predvsem za to, da bi zopet priborili katalonske električne naprave pri Trempu, od koder je bila rdeča

Barcelona oskrbovana z električnim tokom, a je že sedaj mesece zavita v temo in je brez cestnega prometa, ker imajo njeno električno centralo trdno v rokah nacionalisti. Pri napadih pri Belagueru in Trempu so zgubili rdeči po poročilih od 24. maja 3000 mož in 11 letal.

Japonsko-kitajska vojna

Po zasedbi Sučova

Zadnjič smo poročali, da so osvojili Japonci po ogromnih žrtvah najvažnejše železniško križišče ob lunghajski železnici, Sučov. Skoraj popolnoma uničeni Sučov so si izbrali zmagovalci kot svoje novo izhodišče in oporišče, iz katerega bodo poskušali nadaljnje vojne ter osvojitvene pohode na vse strani. Močni japonski oddelki so

prodrli že proti Langfengu, 150 km vzhodno od Sučova. Pred mestom se jim je postavilo po robu 160.000 Kitajcev, ki so se pa morali radi nevarnosti obkolitve umakniti. Japonci so zavzeli 24. maja ponovno Langfeng, katerega so že bili enkrat zgubili.

Štirinajsta japonska divizija, ki se je gibala na zapadnem koncu srednje-kitajske

fronte vzdolž lunghajske proge, je doživela 23. maja hud poraz in se je morala umakniti z vso naglico proti Sučovu.

Načrti maršala Čangkajšeka

Kitajski maršal Čangkajšek je doživel pri Sučovu uničujoč poraz, a kljub temu še ni obupal. Sklenil je, da bo z vso naglico preustrojil svojo še preostalo ter razkropljeno armado in bo skušal utrditi novo bojno črto krog Kajfenga. Na tej fronti bi naj zbral maršal en milijon vojakov, s katerimi bi rad prepodil Japonce iz Sučova. Če bi mu že ne uspelo, da bi iztrgal Japoncem tolikanj važni Sučov, pa hoče onemogočiti s preustrojeno vojsko izkoriščanje sučovske japonske zmage.

S tem, da se je postavil Čangkajšek Japoncem po robu pri Kajfengu, je za enkrat odstranjena nevarnost, da bi prodrli Japonci preko Rumene reke.

Če ne gre iz Sučova, bo šlo drugod

Kitajci so z vsemi močmi na delu, da bi onemogočili Japoncem izkoriščanje zmage pri Sučovu. Kar ni uspelo Japoncem koj po zavzetju Sučova, bi radi dosegli pri Kantonu, ki je najvažnejše južnokitajsko obmorsko in trgovsko mesto.

Večji oddelki japonske vojske so se skušali 23. maja izkrcati iz 13 prevoznih ladij v neposredni bližini Čungčana, več deset kilometrov daleč od Kantona. Razvili so se pa tako srditi boji med japonskimi napadalci in kitajskimi branilci, da je poskus izkrcanja Japoncem uspel le delno. Iz omenjenega manevra je razvidno, da bodo zastavili Japonci vse sile, da se približajo z napadi z morja in kopnega Kantonu.

Zmage Kitajcev

Zgoraj beležimo, da so zavzeli Japonci mesto Langfeng. Dne 26. maja je prišlo do hudega protinapada Kitajcev, ki so Langfeng zopet obkolili in je v nevarnosti zajetja 5000 Japoncev. Ta oddelek ima edino pot za umik proti Rumeni reki skozi hud ogenj kitajskih topov. Japonci so zgradili preko Rumene reke pontonski most, da bi lahko odpemili svoje čete na južni breg. Pontonski most so Kitajci razdejali s topništvom. Pomembnejše zmage nego pri Langfengu so izvojevali Kitajci v pokrajini Šansi. V srednjem in južnem Šansiju so zasedli Kitajci v par dneh kar deset mest. Japonci so se umaknili v neredu in so prepustili bogat vojni plen. Pred mestom Nengung so začeli Kitajci z zmagovito ofenzivo, kateri so podlegli Japonci, prepustivši zmagovalcem precej topov, tankov, tovornih avtomobilov ter streliva. V zmagoviti bitki so zajeli Kitajci 3400 Japoncev.

*

Položaj v Rusiji

List »Znamja Rossii«

piše: »Aresti in aresti... brez konca, brez števila, pri vseh slojih prebivalstva, vsak dan, na vseh krajih šestine naše zemlje. Zapori, ječe, koncentracijska taborišča — vse se napolnjuje s kmeti, delavci, dijaki, tehniki, inženjerji, uradniki in vojaki, z verniki in brezbožneži, s komunisti in nestrančarji, s starimi in mladimi obeh spolov.« Tak je položaj v Rusiji! Stalin strelja in zapira, zato ga pa tudi vsi sovražijo. Nek Rus se je izrazil, da ima Stalin le še Žezova, oba Kaganoviča, Litvinova in Mehli-

sa na svoji strani. Pripravljajo se že na končni obračun s komunizmom.

Položaj je res neznošen,

označujejo ga zapori in samomori. V Tuli so se meseca marca ustrelili vojni inženier Astahov, major generalnega štaba Vojtkević ter kapitana Odincov in Ponomarev. Zapustili so pisma na Stalina in Vorošilova, v katerih se izražajo, da so to storili vsled neznošnih razmer v armadi. Njihov samomor je vzbudil veliko pozornost ne le v armadi, marveč tudi med ljudstvom.

Vsaj delavci

bi morali pod Stalinom biti zadovoljni, ker je njegova diktatura »diktatura proletariata«. Toda ravno ti so zelo nezadovoljni. V zvezi z obsodbo »21 tih« je neki švern timer pred delavci govor v Sokolnickem gledališču v Moskvi v tem duhu, češ, da so tudi delavci sodelovali z obsojenci, ki so delali za kapitaliste in fašiste. Na te besede so začeli delavci glasno kričati: »Da, pri njih bomo siti, oblečeni, obuti in bomo ponoči mirno spali, ne pričakovaje prihoda čekistov!« In začeli so burno ploskati. Švern timer je bil ves zbežan, odšel je in se je skrival.

Tudi kolhozniki

niso zadovoljni vključno temu, da jim Stalin daje razne ugodnosti. Letos je bilo razglašeno, da bo oblast zahtevala za napredek od kolhozov le 30% pridelkov. A tega nihče ne verjame. Sovjetska oblast vzame, kolikor potrebuje. Stanje kmetov se je pa zelo zboljšalo s tem, ker zasebna last kolhoznikov po vsej Rusiji obsega že 9—12 milijonov hektarov zemlje. Vsak kolhoznik more zase rediti poljubno število perutnine in domačih zajcev, 20 panjev čebel in določeno število živine. Kar se tiče živine,

je Rusija razdeljena na štiri kategorije: 1. razvito poljedelstvo in nerazvita živinoreja; 2. enako razvito poljedelstvo in živinoreja; 3. kočarji in polkočarji z živinorejo pri neznatnem poljedelstvu; 4. kočarji s samo živinorejo. V prvi kategoriji sme imeti kolhoznik eno kravo, dve mladi govedi, eno svinjo z mladiči in, če vodstvo kolhoza dovoli, tudi dve svinji in 10 ovac ali koz. V drugi kategoriji se dovoljujejo 2—3 krave s teleti, 2—3 svinje in do 20

ovac. V tretji kategoriji ima kolhoznik 4 do 5 krav s teleti, 2—3 svinje, do 30 ovac, enega konja ali mesto njega kobilo ali dve kameli ali dva osla ali dve muli. V četrti kategoriji sme imeti kolhoznik kot svojo lastnino 8—10 krav s teleti, 100—150 ovac, do 10 konj in 5—8 kamel. To so znatne olajšave. Če bi se bilo to zgodilo že v začetku kolektivizacije, koliko žrtev, koliko solz in koliko bridkih ur bi se bilo prihranilo! Zemlja, katero posedujejo kolhozniki kot lastnino, je najboljše obdelana, zato pa je pri kolhozih marsikaj narobe. A. K.

drugimi predsednik vlade Imredy, diplomatski zbor in razne druge ugledne osebnosti.

Zvečer je bil velik sprejem v počastitev papeževga odposlanca. Udeležil se ga je regent Horthy, zunanji minister, pariški kardinal Verdier in razni drugi najvišji zastopniki cerkvene in svetne oblasti. V posebnem govoru je pozdravil papeževga državnega tajnika kardinala Pacellija zunanji minister Kanya. Pozdravne besede je naslovil na delegata sv. očeta še župan Budimpešte ter predsednik mažarske Katoliške akcije prof. Zichy. Kardinal Pacelli se je zahvalil v imenu sv. očeta za pozdrave in je podelil ob koncu vsem prisotnim apostolski blagoslov. Po končanem sprejemu so ljudske množice navdušeno pozdravljale papeževga zastopnika.

Drugi dan kongresa — dan otrok

Drugi dan kongresa je bil dan otrok. Iz vse Mažarske se je zbralo 150.000 otrok. Prisostvovali so v vzornem redu sv. maši, katero je daroval največji ljubitelj otrok pariški kardinal Verdier. Vsi otroci so pristopili k sv. obhajilu. Vsak otrok je imel v roki snopek žitnega klasja. Posamezni klas je bil znak za eno dobro delo, katerega je storil otrok za čim lepši in večji uspeh budimpeštanskega evharističnega kongresa. 300 duhovnikov je skozi dve uri delilo otrokom sv. obhajilo in je sprejemalo snopke zlatega klasja, katerega so slovesno zažgali na posebnem prostoru v spomin vseh dobrih del nedolžnih mažarskih otrok. Po sv. maši in nagovoru so odšli otroci v nepreglednem sprevedu proti mestnemu trgu, kamor jih je povabil mestni župan na zajtrk v mestni hiši. Ko se je pomikal spreved otrok, so zvonili zvonovi, otroško procesijo pa so gledali ter se ji čudili z obeh strani v gostem špalirju tisoči in tisoči kmečkih fantov in deklet v pestrih narodnih nošah.

Nočna procesija na Donavi

Nad pol milijona ljudi iz vseh delov sveta se je 26. maja zvečer divilo vzdolž obeh bregov Donave procesiji z Najsvetejšim, katero je vodil papežev zastopnik kardinal Pacelli na krasno razsvetljeni in bogato opremljeni ladji, ki se je pomikala po Donavi od enega konca Budimpešte do drugega. Nočne procesije se je udeležilo 150 tisoč ljudi. Procesija je prevozila 10 km. Poleg ladje z Najsvetejšim so plule po Donavi še tudi druge ladje, ki so bile spremenjene v posamezna verska znamenja. Na čelu je vozil velik križ. Poleg nepreglednih ljudskih množic se je udeležilo nočne procesije 15 kardinalov in 300 škofov. Zastopani so bili predstavniki vlade ter vseh stanov. Vsa mažarska prestolnica in Donava sta kar bleščali v morju luči. Med zvonjenjem zvonov in donenjem fanfar je priplula ladja z Najsvetejšim do sredine Donave in se je tamkaj ustavila. Štiri močne rakete so švignile proti nebu, sirene raznih tovarn so zatulile, s trdnjave so zagrmeli topovi, kardinal Pacelli je dvignil Najsvetejše in je blagoslovil pol milijona vernikov, ki so pobožno klečali ob obeh bregovih Donave.

Nočno sv. obhajilo moških

Za opisano nočno procesijo po Donavi ter za obhajilom otrok je bila 27. maja popolna procesija moških in skupno sv.

Po katoliškem svelu

Potek evharističnega kongresa v Budimpešti

V Budimpešti 25. maja

V zadnji številki smo opisali veličasten sprejem zastopnika sv. očeta kardinala Pacellija ob prihodu v Budimpešto. Kardinal se je nastanil v kraljevem dvorcu, kjer je bival in sprejemal vse dni, dokler se je mudil v mažarski prestolici.

Pravi evharistični kongres so uvedla razna zborovanja s predavanji za posamezne stanove. Dne 25. maja je bilo zborovanje katoliških izobražencev, katerega so se udeležili zastopniki izobraženstva iz vsega sveta. Navzočih je bilo sto škofov in nadškofov, trije kardinali in zelo mnogo katoliških časnikarjev. Zborovanju je predsedoval kardinal Schuster, milanski nadškof.

V imenu vlade je izrekel dobrodošlico mažarski minister Balint Honan. Pozdravnim besedam so sledili razni govori in predavanja. Občo pozornost je vzbudil s svojim govorom španski kardinal Izidor Comes, nadškof iz Toleda, ki je orisal strahote in junaško borbo, ki jo preživlja španski narod.

Burno so pozdravljali zborovalci kitajskega škofa monsignora Jua Pina. Ta je govoril v francoskem jeziku o Kitajski in o sedanjih razmerah na Kitajskem.

Kardinal Pacelli, zastopnik sv. očeta na 34. mednarodnem evharističnem kongresu v Budimpešti.

Dne 25. maja je priredil mažarski zunanji minister na čast papeževemu zastopniku kosilo, katerega so se udeležili med

SPOMINKI ZA BIRMO v veliki izbiri in po ugodnih cenah v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

obhajilo, ki je sledilo procesiji, je bila ena najbolj veličastnih in ganljivih programnih točk kongresa. 15.000 bakel so razdelili med moške. Sprevod se je pomikal po največjih ulicah Budimpešte, kjer si je ogledovalo in občudovalo procesijo 170.000 moških na deset in deset tisoče ljudi. Vsi moški, ki so se udeležili nočne procesije, torej 170.000, so prejeli sv. obhajilo. Po vseh budimpeštanskih cerkvah je bilo to noč izpostavljeno Najsvetejše. Vsa svetišča so bila nabito polna vernikov, kateri so prepevali pobožne pesmi. Polnočno sv. mašo je daroval španski kardinal v ogromni areni in ji je prisostvovalo nad četrto milijona ljudi. Sv. mašo in petje so oddajale vse mažarske radio-postaje.

*

Dne 12. junija 1938 bo

TRETJEREDNI TABOR pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah

Od 9. do 11. junija — v četrtek, petek in soboto: Vsak dan dva govora: ob 5.30 in ob 19. Duhovne vaje vodi p. Silvin Lenartič iz Novega mesta.

V soboto, 11. junija, ob 18 slovesen sprejem škofovega odposlanca mil. g. stolnega prošta dr. M.

Vraberja. — Ob 20 propagandni govor o tretjem redu. Govori provincialni komisar p. Odilo Hajšek iz Ljubljane. — Po govoru procesija z baklami. Med procesijo pete litanije Matere božje. Po procesiji — okoli 21.30 — verska igra »Teofilus« na telovadišču.

V nedeljo, 12. junija, ob 6 sv. maša s skupnim sv. obhajilom in nagovorom. — Ob 9.30 slovesen vhod škofovega odposlanca stolnega prošta dr. Vraberja in »zlatih jubilarov«. Nato cerkveni govor stolnega prošta. Takoj po pridigi »zlate obljube« tretjerednikov. Nato sv. maša z ljudskim petjem. Vsa slovesnost bo na prostem. — Po sv. maši bo zborovanje na istem prostoru: Moderno poganstvo in tretji red (govori g. Lovro Hafner, trgovec iz Preske). »Mi smo apostoli.« Taborna pesem tretjerednikov. Rešenje sodobnega človeka (govori urednik g. Franc Terseglav iz Ljubljane). — Po zborovanju papežev blagoslov in zahvalna pesem.

Tabor pri Sv. Trojici je mišljen za vse tretjerednike trojiškega, ptujskega in mariborskega okrožja. Za ta tri okrožja je udeležba obvezna. To se pravi: kar je le mogoče, vsi na tabor k Sv. Trojici! Pridite peš v procesijah, z vozovi in avtobusi! Kar le mogoče, pridite že v soboto popoldne. Prinesite s seboj tretjeredne »Priročnike«. Peli in molili bomo iz njih. Na veselo svidenje v središču Slovenskih goric! Tudi drugi romarji so vabljeni! — Jubilanti se zberejo na telovadišču malo pred deveto uro.

Smrtnonevarno poškodovano so prepeljali v bolnišnico, kjer je hitro umrla.

Sin delavca utonil. Ne daleč od Ptuja je raztrgala močno narasla Drava zasilni leseni most, na katerem je bil Alojzij Drevšek, devetletni sin delavca iz Budine. Fantek je bil zaposlen z lovljenjem drv iz reke. Valovi pa so preveč zamajali most, dečko je omahnil v Dravo in ta ga je odnesla.

Smrtonosna konjska brca. Iz Celja poročajo: V Praprotnem je brcnil konj 42 letnega posestnika Cirila Potočnika tako močno v glavo, da je dobil pretres možganov in je podlegel poškodbi v celjski bolnišnici.

Rudar hujše ponesrečil. V premogovniku Zabukovca pri Celju je jamski voziček hudo poškodovan na glavi 29 letnega rudarja Stanka Pristovskega iz Megojnic pri Grižah. Ponesrečenega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Nesreča pri basanju lovske puške. Franc Tanjšek, 18 letni posestniški sin iz Javorij pri Slivnici v daljni okolici Celja, je polnil na Vnebohod lovsko puško. Po nesreči se je orožje sprožilo in strel je zadel Tanjšeka v ramo in ga hudo poškodoval. Obstreljeni se zdravi v celjski bolnišnici.

Avtomobilska nesreča. Jožef Štih, posestnik z Broda pri Krškem, je peljal s parom volov po državni cesti skozi Malo Mraševo. V voz se je zaletel neki zagrebški avtomobilist. En vol je bil koj po trčenju ubit, drugi poškodovan, avto onespoblen za nadaljevanje vožnje in štih so odpeljali s hudimi poškodbami v brežiško bolnišnico.

Motorno kolo in avto trčila. Z motornim kolesom s prikolico se je odpeljal 29. maja iz Ljubljane domov v Brežice kapitan Zelenko. V Št. Jerneju na Dolenskem sta trčila kapitanovo motorno kolo in s potniki napolnjen avtomobil šentjernejskega lesnega trgovca Frančiča. Kapitana je vrglo 24 metrov daleč in je obležal s hudimi poškodbami na obrazu, nogah ter prsnem košu in še ima zlomljenih več reber in ključnico. Hudo poškodovanega so oddali v bolnišnico v Brežice.

Otrok utonil. Na pesku ob Kamniški Bistrici pri Domžalah sta se igrala štiriletna Katarina Zajc in njen petletni bratec. Dekletce je šlo k Bistrici, da bi si umilo roke. Nenadoma pa se je otrok na glavo opičil v vodo in utonil.

Razne požarne nesreče. Na Brezju pri Raki v okolici Krškega je uničil požar novo kočjo Karolini Butarovi ob času, ko se je mudila lastnica na Štajerskem, njen mož pa je ležal v bolnišnici v Krškem. Značilno je tudi to, da je vpepelil ogenj na istem mestu že tretjo hišo. — Zjutraj ob treh je izbruhnil v Zg. Žerjavcih v Slov. goricah ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Janeza Divjak. Domači so rešili komaj in komaj s pomočjo sosedov živino. Požar je uničil poslopje s krmo, orodjem in stroji. Škoda znaša 10.000 din in je le delno krita z zavarovalnino. V tem primeru gre sigurno za požig.

Razne novice

Ljutomerčan zmagal pri konjski dirki v Zagrebu. Na Vnebohod so se nadaljevale v Zagrebu konjske dirke. Vršil se je letošnji kasaški derby za nagrado 20.000 dinarjev, katero je dal na razpolago poljedelski minister. Pri dirki je zmagal Jo-

Novice

Osebnosti

70 letni jubilej zaslužnega g. župnika. Na Vurbergu pri Mariboru župnikuje na občo zadovoljnost in priljubljenost g. župnik Alojzij Kokelj. Vurberški gospod bo slavil 4. junija v krogu toliko let mu zapupanih ovčic svoj 70 letni jubilej pri krepkem zdravju in mladeniški duševni čistosti in delavnosti. Jubilar se je rodil 4. junija 1868 v Javorju na Kranjskem. Mašniško posvečenje je prejel 25. julija 1893 in je že 45 let plodonosno delujoč duhovnik. G. Lojze je v 36 letih neumornega delovanja v cerkvi, na prosvetnem in gospodarskem polju lepo vurberško župnijo prenovil tako, da prednjači danes v vsakem oziru. Vurberg ima po zaslugi g. župnika župno cerkev, kakor bi jo vzel iz škatlice, prosvetno društvo in razne gospodarske ustanove so na jubilarstvo vzpodbudo v polnem razmahu. G. Kokelj je pa bil skozi vsa leta javnega delovanja kot duhovnik neustrašeno in pridno na delu s peresom za naše katoliško časopisje. »Slovenski gospodar« si šteje v čast, da lahko g. Lojzetu častita k 70 letnici kot svojemu dolgoletnemu dopisniku že pred vojno in po vojni, ko še danes zastavlja vse duševne sile, da bi izruval iz našega dobrega kmečkega naroda vsiljive in pogubonosne korenine komunizma. Za že storjeno narodno in prosvetno delo je bil g. vurberški župnik od kralja odlikovan z redom sv. Save. Sosed vurberškega župnišča je rusko zdravilišče v gradu. Z vurberškimi Rusi — zdravniki in raznimi bolniki — je g. jubilar od ustanovitve v najtesnejših prijateljskih stikih. Iz hvaležnosti je ruski Rdeči križ podelil g. Kokelju posebno odlikovanje in od Cerkve je prejel križec kot priznanje, da si je stekel velike zasluge za pobijanje ruskega boljševizma. Delavnemu in zaslužnemu g. ju-

bilantu kliče »Slovenski gospodar«: Krepki Bog živi do nadaljnjih jubilejev!

Nesreče

400.000 din škode. V zadnji številki smo poročali o železniški nesreči radi zemeljskega plaza med postajama Sv. Lovrenc na Pohorju in Brezno. Po cenitvah strokovnjakov je povzročila nesreča železniški upravi 400.000 din škode.

Železniška nesreča. Na progi Mislinje—Slovenji Gradec se je zgodila zadnja soboto železniška nesreča, ki k sreči ni zahtevala nobene človeške žrtve, pač pa je materialna škoda precejšnja. Iz devetih vagonov sestavljeni tovorni vlak se je pretrgal. Z lesom naloženi vagoni so zdrveli z brzino 80 km proti Slovenjem Gradcu, kjer so pred postajo iztirili in se razbili.

Lokomotiva zagrabila vajenca. Zadnja nedeljo dopoldne je šel po progi na Teznu pri Mariboru 16 letni vajenec delavnice državnih železnic Ivan Hirn. Fant je preslišal premikalno lokomotivo, ki ga je zgrabila, vrgla pod kolesa in je dobil zelo nevarne poškodbe. Med drugim mu je potegnilo kolesje kožo z glave. Hudo poškodovanega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Huda nesreča mlinarja. V Pogledu pri Apačah se je pripetila huda nesreča 58 let staremu posestniku Juriju Greifonerju. V Vesjakovem mlinu v Konjišču je pomagal snemati jermenje s transmisije. Pri tem opravilu je Greifonerja treščilo ob zid in je obležal nezavesten s pretrganim tenkim črevesom. Hudo poškodovanega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Vol smrtno nabodel 14 letno deklico. Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je nasadil pobesneli vol na roge 14 letno Piženovo Nežiko in ji je razparal trebuh.

žef Slavič iz Ljutomera s konjem »Perun« s kilometrskim časom 1.37 na 3300 metrov dolgi progi. V dvovprežni dirki je zmagal Franc Filipič iz Maribora s konjema »Toska«-»Ilona«.

Oškodovanci Rožetove zadruge v Mariboru se naj zglasijo! Naš list je že pisal o Rožetovih zadrukah v Mariboru v Tattenbachovi ulici. Policija je zaprla že pred tedni Rožeta in njegove zastopnike ter jih je predala sodišču. Po Rožetovih zadrukah je oškodovano zelo mnogo podeželanov in radi tega išče sedaj mariborsko okrajno sodišče Rožetove oškodovance in jih poziva, naj prijavijo škodo najbližji orožniški postaji. Oškodovanci naj navedejo, koliko so vplačali na pristopnini, na premijah ter drugih stroških. Svoje navedbe naj podkrepijo po možnosti z odrezki poštne nakaznic. Glavni krivec Rože, ki je zaprt v Mariboru, zanika vsako krivdo in trdi, da so vse zakrivali zastopniki in pa zavarovanci, ki baje niso prav razumeli zastopnikov zadruge.

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru! 346

Občni zbor društva organistov za lavantinsko škofijo bo v Celju (v Orlovskem domu) dne 8. junija ob desetih. Ker je na dnevnem redu veliko važnih poročil in načrtov, vabi društvo, da se občnega zbora udeleže organisti v velikem številu.

Starši! Duhovnik in misijonar bi rad postal vaš sin. Taki dečki se za nizko mesečnino sprejemajo v misijonišče Knobleharjev zavod Ljubljana-Dravije. Tu se vzgajajo mladi misijonarji in obiskujejo škofijsko klasično gimnazijo. Sprejemni izpit se lahko napravi na katerikoli gimnaziji, klasični ali realni. Tudi mladeniči, ki so za študiranje že prestari, se sprejmejo v misijonišče, ako se žele posvetiti misijonskemu poklicu kot misijonski bratje, ki pomagajo misijonarju-duhovniku pri njegovem delu za spreobrnjenje poganov. Za pojasnila se je obrniti na Knobleharjev zavod Dravljje, p. št. Vid nad Ljubljano.

Ko bi bili v vseh pogledih tako gospodarsko in tehniško napredni, kakor smo v pohištvem mišarstvu, bi bila Slovenija najnaprednejša dežela v Evropi. Vendar so dani vsi pogoji za naš gospodarski in tehniški napredek: imamo dovolj naravnega bogastva in tudi sposobni smo dovolj, da bi lahko tekmovali z najnaprednejšimi narodi. Predvsem moramo dobiti našemu času ustrezajoče ceste, ki so žile gospodarskega organiz-

Sanatorij dr. Ipavic Benjamin, specialist za ženske bolezni, Maribor, Tomšičev drevored 4. 844

ma. Slovenija mora dobiti moderno cestno omrežje, ker je to v gospodarskem in splošnem interesu vse države. Naše stoletje je stoletje prometa, gibanja. Naše zahteve po cestah se bodo manifestirale v veliki, po znanstvenih načelih zasnovani razstavi »Naša cesta« na pomladnem Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija.

Kroje za fantovske odseke, kompletno izdelane, kakor tudi samo sukno in posamezne predmete nudi po ugodni ceni Stermecki, Celje.

Obžalovanja vredni slučaji

Nočni roparski napad. V noči so vdrl maskirani tolrovaji v hišo vdovele Elizabete Pratkaner, male posestnice v Zgornjem Javoru pri Črni. V sobi, v kateri sta spali mati in njena 13 letna hčerka, so zvezali obe ženski in so zahtevali z noži v rokah, naj navedeta kraj, kamor sta skrili denar. Storiteli so našli komaj 87 din, na kar so zginili na svarilni žvižg pred hišo stražnega roparja v noč. Orožniki so pridno na delu, da izsledijo storilce.

Od žeparja okraden. Ivanu Majeriču, zasebnemu uradniku v Dravogradu, je izmaknil žepar na mariborskem trgu listnico s 1500 din.

Obsojeni roparski morilec skušal pobegniti iz jetnišnice. V Mariboru sta bila obsojena vsak na 20 let radi roparskega umora pri Sv. Bolfenku nad Mariborom Ivan Bevardi in Šajtegcl. Ob priliki sprehoda po dvorišču mariborske jetnišnice 27. maja se je iztrgal Bevardi iz kroga jetnikov in se je povzpcl na dva in pol metra visoko obzidje, ki loči jetnišnico od ulice. Pobegli je začel že plezati po žlebu, ki je na notranji strani obzidja poleg uradniškega poslopja. Dosegel je že skoro vrh, ko je skočil za njim paznik in ga je zgrabil za nogo in potegnil na tla. Prikočili so na pomoč še drugi pazniki in so s težavo ukrotili drzneža, katerega so vkovali v težke verige. Bevardi je priznal, da je hotel pobegniti radi tega, da bi se bil vrgel pod vlak.

Ohrani tudi Tvojemu

otroku zdrave zobe!

Sargov

KALODONT

proti zobnemu kamnu

Vlom v stanovanje. V Bistrici pri Mariboru je bilo vlomljeno od neznanca v stanovanje posestnika Jakoba Pirnat. Dolgoprstnež je odnesel hranilno knjižico z vlogo 15.000 din, gotovega denarja 700 din in razno obleko.

V brezupnem stanju oddan v bolnišnico. V ptujsko bolnišnico je bil oddan v brezupnem stanju Franc Fakin, 46 letni mali posestnik iz Siteža pri Majšpergu. Fakin je bil v prepiru napaden in nevarno poškodovan.

Vlomilci okradli Amerikanca. V Cvetkovcih pri Veliki Nedelji je bil izvršen v dopoldanskih urah velik vlom v stanovanje polbratov in Amerikancev Antona Janžekovič in Ivana Hrgula. Imenovana imata večje posestvo in sta bila ob času vloma z doma. Neznanci so vse razmetali po stanovanju in so odnesli za 125.000 din ameriških vrednostnih papirjev, 2000 din gotovine, hranilno knjižico Ljubljanske kredit-

Nova ljudstva v Južnem morju

V Frankfurt ob Meni se je vrnilo nekoliko članov Frobeniusove odprave na Papuo (Novo Gvinejo) in na otok Ceram. V teh krajih so med drugim odkrili nove, doslej neznane divjaške rodove, kakor Vzhodne Alfure na Ceramu, ki so jih lahko proučevali v njihovem življenju in navadah. Odprava je napravila mnogo tisoč fotografskih posnetkov in je zbrala mnogo obrednega orodja, oblačil in predmetov vsakdanje rabe. Učenjaki so skrbno zapisali tudi bajke in navade teh papuanskih rodov.

Brezbožniška uniforma
Zveza sovjetskih brezbožnikov namerava za vse organizirane brez-

Januš Golec:

21

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Potočnik je imel mesto enega kar dva krepka moža proti sebi. Pretila sta mu dejansko, zagrozila celo s smrtjo, če se ne zgubi, ne molči in se nikoli več ne oglasi pri tej hiši! Jurija je spreletelo prepričanje, da ima pred seboj iz neznanega vzroka ponorela človeka, s katerima se ni šaliti. Hotel je oditi brez opravičila, a ga je zgrabil gospodar od zadaj za obe roki, Rupnik pa mu je pretipal in preobrnil vse žepe, če ni morda kaj izmaknil od po mizi raztrošenih potvorb.

Jurij je ostavil Starošince z jezo in bolje v srcu. Ni mu šlo v glavo, zakaj sta zgubila ta dva moža zaupanje vanj. Mojster mu je vendar sam razkazal v Mariboru vse različne plošče s posnetki bankovcev in sedaj ga podi od sebe kot kakega zaupnika žandarjev in ovaduha!

Pozneje je zvedel, da je nasvetoval hišni gospodar Rupniku kot razpečevalca za promet pripravlje-

nega denarja nekega Cirkovčana. Ta se je zavezal z vso zgovornostjo, kako bodo zakročili falzifikati v najkrajšem času po Ptuj in Mariboru in bodo natekli v skupno blagajno pravi bankovci.

Komaj pa je bil izdan prvi italijanski stotak v Ptuj, so že imeli razpečevalca in oblast je posvarila javnost pred potvorbami po časopisju.

Kako in kaj se je zgodilo zaupniku iz Cirkovc, sta zvedela v Starošince ponarejevalec in njegov gospodar. Rupnik je kar hitro poslal svojega gostitelja v Ptuj po časopise, da se bo prepričal črno na belem, kaj vse bi naj bil aretirani izdal.

Na povratku iz Ptuja je srečal Starošinčan Jurija, ki je bil namenjen v mesto, da bi nakupil za svojo tvornico razne potrebščine.

Kmet bi se bil sigurno izognil Potočniku, ako bi ga bil količkaj prej zagledal. Morala sta drug mimo drugega. Jurij je vprašal čisto mirno in prijazno, če je mojster še pod njegovo streho. Ogovorjeni je stopil korak naprej in lagal, da je pobral Rupnik šila in kopita. Preselil se je neznan kam iz jeze, ker je šnofal Jurij po njegovih zabojih. Znanca iz zla šolske dobe sta se razstala po teh besedah. Vsak je bil zadovoljen, da je lahko nadaljeval pot sam.

SEJMARJI! Za birne in božja pota dobite za posebno nizko ceno naše molitvenike, rožne vence in druge predmete. Zglasite se v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Ptuj!

ne banke za 13.000 din, dve moški zlati uri z verižicama, dva zlata prstana, samokres, razno perilo in več drugih predmetov. Vlom bi naj zagrešila dva moška, katera so videli v Ptuj in sta se odpeljala z avtobusom proti Mariboru. Orožniki in policija so s polno paro na delu, da izsledijo vlomilca.

Hitro izsleden vlomilec. Zgoraj poročamo o velikem vlovu v Cvetkovcih. Zadnjo soboto, 28. maja, so naleteli mariborski stražniki na trgu na 20 let starega fanta, ki je bil oblečen v preveliko in lepo obleko. Prijeli so ga in je priznal, da je skupaj s tovarišem izvršil vlom v Cvetkovcih. Aretirani je doma iz Žvaba pri Sv. Tomažu. Našli so pri njem le nekaj denarja ter zlato uro, vse drugo pa je baje vzela njegov pomagač, katerega še išče oblast.

Vlom v prodajalno zadruga. V noči je bilo v Velenju vlomljeno v prodajalno Zadruga državnih uslužbencev. Storilci so odbili ključavnico na zunanjih vratih trgovine s cepinom, katerega so pustili po opravljenem poslu na mestu. Istotako je tičal v znotranjih vratih vetrih. Ko so imeli prosti vhod, so odnesli iz trgovine blaga in raznih predmetov za 6500 din.

Smola drznih vlomilcev. Ob eni uri v noči so skušali v Šmarju pri Jelšah drzni vlomilci vlom v davčni urad, pa so se enkrat pošteno opekli. Nočni čuvaj je opazil v davkariji luč. Ko si je sumljivi položaj ogledal od blizu, je opazil v notranjosti tri moške, ki so poskušali, da bi navrtali železno blagajno. Čuvaj je zbudil sosede, a med tem so se dolgoprstneži že razbežali v noč brez plena.

Vlomilci so se soravili nad zidanice po okolici Krškega. Okrajnemu veterinarske-

mu referentu Ipavcu iz Krškega so izmaknili vlomilci iz zidanice na Goleku razne jestvine in perilo. — Na Svibnem pri Čatežu so odnesli Mariji Lopatičevi iz zasipa pri Cerkljah 100 litrov vina in raznega orodja za 600 din. — Posestniku Fr. Šviglju na Gori Sv. Lovrenca so sunili 500 litrov vina, 20 litrov žganja in tri pletenke ter znaša skupna škoda 3000 din.

Vlomilec odnesel nad 20.000 din iz blagajne kmečke hranilnice. V noči na 26. maj je bil izvršen drzen vlom v prostore Kmečke hranilnice in posojilnice v Starem trgu pri Ložu. Storilec je strokovnjaško navrtal železno blagajno, iz katere je izmaknil ves denar, kar ga je bilo hranjenega, in gre za tatvino nad 20.000 din. Vlomilec je pustil štiri prstne odtise, po katerih bo mogoča izsleditev. To je drugi večji vlom, ki je bil izvršen v Starem trgu v teku enega leta. Pred kakimi desetimi meseci so vlomili v trgovino Janka Šumrad iz Kozaršč. Teh vlomilcev še danes nimajo. Gre najbrž v obeh primerih za iste zločince.

Izpred sodišča

Obsodba za nasilen vlom. Na Moravskem vrhu je bil izvršen 8. januarja vlom v klet posestnika Franca Vojska. Vlomilci so se lotili vina in so drzno popivali. V bližini stanujoči posestnik Anton Kralj je videl v zidanici luč in se je hotel prepričati, kdo kresi v noči po kleti. Kakor hitro pa se je prikazal Kralj, so vlomilci streljali iz samokresa in so Kralja prepadli. Ko je bežal Kralj po sadonosniku, je eden od vlomilcev vrgel za njim sekuro, ki je zadela bežečega v ramo in ga je precej poškodovala. Orožniki so prijeli radi tega zločina brata Kosec, ki sta se zagovarjala te dni pred malim kazenskim senatom v Mariboru. Kljub trdovratnemu zanikanju krivde je bil obsojen 21 letni Franc Kosec na eno leto strogega zapor, njegov 29letni brat pa na dve leti robije.

Obsojen radi umora. V Šmarju pri Sevnici je usmrtil 18. aprila Anton Goričan, 19 letni tovarniški delavec, svojega polbrata Alojza Primožiča, s katerim se ni razumel, ker je bil Lojze delomržež in je strahoval vso družino. Veliki senat celjskega okrožnega sodišča je obsodil zadnje dni Goričana radi umora na deset let robije. Obsojeni je kazen sprejel.

Slovenska Krajina

Velik političen shod MJRZ in JRZ bo 19. junija v Beltincih. Na shodu bodo govorili odlični govorniki. Vsi somišljeniki in pristaši JRZ vabljeni!

Smrt vzornega moža. V Prosečki vasi je umrl Fujs Jurij, star 61 let. Bil je do zadnjega zdrav, zbolel je na jetrih in kljub zdravniški pomoči je podlegel na dan Gospodovega vnebohoda in v petek smo ga ob veliki udeležbi ljudi pokopali. Pokojnega je res škoda. Veliko takih faranov bi si želeli. Bil je pravi apostol v fari. Vsako nedeljo pri sv. obhajilu, ni zamudil nobenega prvega petka, pa naj je bil dež ali sneg. Ni se ustrašil dolge poti. Bil je zgled vsem v župniji. Vse ga je ljubilo, ni imel nobenega sovražnika. Bil je prijazen do vsakega, posebno radi so ga imeli otroci, s katerimi se je pokojni rad šalil. Poročil se je pred 20 leti, pa otrok ni imel. Dal je postaviti lep poljski križ in je poskrbel zanj, da se bo lahko vedno dal popravljati. Rajni se je zelo veselil nameravanega farnega doma. Prosil je Boga, da bi še tako dolgo živel, da bi ta dom dozidali, pa je bilo Bogu že dovolj in ga je prej odpoklical. Bil je zelo vnet član Prosvetnega društva in je veliko pomagal pri vsakem delu. Kljub starosti je lansko poletje vozil s samokolnico dva dni blato za izdelavo opeke. Drugi vaščani so vse bolj z nezaupanjem gledali, pa je šel sam, da je dal zgled in rešil čast vasi. Vsi žalujemo za njim. — Jurij, počivaj v miru! Moli bomo zate, Ti se pa spomni nas!

Velika poplava. Mura je prestopila bregove in poplavila polja in travnike v Prekmurju. Najstarejši ljudje ne pomnijo take poplave, kot je bila zdaj. Škoda je naravnost ogromna. Uničeno je

Potočnik je natančno vedel, da je bival mojster v Starošincih pod od njega naprošeno streho celih 14 mesecev. Z Jurijem nista govorila, dasi se je peljal Rupnik večkrat na kolesu skozi Dobrovce na Dravskem polju in sta se srečala.

Postrášenje

Dva petelina se ne trpita na enem dvorišču. Tako razmerje je zavladalo tudi med mojstrom Rupnikom in Potočnikom. Razdora je bil kriv Starošinčan, ker je podžgal v Rupniku nezaupanje v na toliko let predkaznovanega Potočnika.

Jurij se je hudoval na oba nekdanja zaupnika v Starošincih, ker sta ga napodila brez vzroka iz svoje sredine in hočeta preplavljati sama mariborski okoliš s potvorbami.

Rupnik se je s svojim gospodarjem vred bridko motil v veri, da je ostalo njuno početje prikrito kmečkim očem po Dravskem polju. Ožji Jurijevi rojaki so bili odločno na njegovi strani in so ga nagovarjali večkrat, naj bi katero zagodel svojemu mojstru v Starošincih. Potočnik je odlašal dalje časa z maščevanjem. Slednjič je le privolil v nedolžno postrašenje.

Ob času senene košnje si je prevzel Potočnik tri domačine. Ob eni uri v noči se je podal v družbi v Starošince z namenom, da se sam prepriča, če je Rupnik še tam. Ponočni ogledniki so se priklatili neopazeno v vas. Sposodili so si pri nekem kmetu lestvo in so jo pristavili k zadnjemu delu one hiše, na koje podstrešju je bil zaposlen mojster. Eden od Jurijevih spremljevalcev se je potegnil na streho, vzel iz nje dve opeki in posvetil z žepno svetilko skozi odprtino po podstrešju. Zagledal je dve polni mizi priprav za ponarejanje denarja, stroj za tiskanje, Rupnikovo obleko in zlato uro.

Izvidnika na strehi je opazil Starošinčanov sosed. Kdo bi mu zameril, če je zagnal vik ter krik v prepričanju, da se namerava drzen tat splaziti skozi razdrto streho na dile. Vsled krika v noč so ogleduhi gledali, da so kolikor mogoče naglo zbežali iz vasi, sicer bi jih bili pošteno skupili od vzdramljenih in vzbujenih vaščanov.

Nenavadnega nočnega obiska skozi streho se je Rupnik tako prestrašil, da jo je drugo jutro popihal iz Starošincev in se je preselil v Maribor.

božnike uvesti enotno brezbožniško uniformo. Vsak moški brezbožnik bo nosil na glavi rdečo baskovsko čepico, za vratom bo imel črno ovratnico, okoli pasu pa rdeč pas. Ženske pa bodo nosile rdečo bluzo in pa modro krilo. Na levi strani prs moških in ženskih uniform pa bo vtkana beseda »Brezbožnik«, okrog besede pa bodo vtكاني znaki sovjetske države, srp in kladivo.

Najmočnejši drobnogled

V ameriških tvornicah za optiko izdelujejo sedaj drobnogled, ki bo štirikrat močnejši od sedanjega najboljšega mikroskopa na svetu. Naprava bo povečala vsak predmet 50.000 krat in bo služila v prvi vrsti za zemeljska raziskovanja.

(Dalje prihodnjic)

žito, trava, odnešeno dosti drv in lesa. Porušenih je več hiš, velika škoda je pri živini. Ljudje so bili brez moči proti razbesneli Muri, ki je sicer tako pohlevna. Škoda gre v milijone. Ljudje so obupani. Zdaj voda, pozneje morda še suša, toča in v jeseni zopet poplave. Zdaj pridejo komisije, da bodo ocenile škodo in naredile zapisnike in to se bo odposlalo oblasti. Ali bo kaj uspeha? Do sedaj smo bili še vedno razočarani. Splošno je znano, da je Prekmurec najboljši davkoplačevalec in da naše davčne uprave tudi najbolj strogo izterjujejo davke. Naš človek se kar boji, če nima pravočasno denarja za davek, dočim nam je znano, da so druge z davki v zastanku za več let. In moramo odkrito povedati, da se naša Krajina zapostavlja. Druge se dajejo ogromne podpore za elektrifikacijo, za razne zgradbe in vse druge namene. Mi že prosimo leta in leta, da bi se Mura regulirala in se ljudstvo še kako drugače zavarovalo pred vsakoletnimi povodnimi, pa nič. Prizadetih je na naši strani Mure vsako leto najmanj 25 vasi in toliko menda tudi na štajerski strani. Najprej pomagajte tam, kjer gre za življenje, in potem šele za kake druge ugodnosti. Naši ljudje so hitro zvedeli, da je nemška oblast takoj poslala pomoč in podpore in tako vidijo razliko, in to gotovo ni v korist narodni zavesti. Nekaj naredite! Če ne, se ne boste smeli čuditi, če bo narodu ginila ljubezen do domovine.

Naši rajni

Konjice. Dne 21. maja smo spremili k zadnjemu počitku Blaža Padežnika, posestnika v Novi vasi, ki je umrl v visoki starosti 83 let. Vsi, ki so ga poznali, so ga čislali in spoštovali kot vzornega krščanskega moža. To je pričal tudi njegov lepi pogreb, ki se ga je udeležilo kljub slabemu vremenu ogromno ljudi in trije gg. duhovniki: arhidijakon žički, župnik iz Žič in domači kaplan. Ganljive poslovilne besede je govoril ml. g. arhidijakon, ki je orisal rajnega kot skrbno delavnega gospodarja, dobrega človeka in zvestega katoličana. Zapušča blago ženo ter osem preskrbljenih hčerk, ki so hudo potrte vsled nenadne izgube. Rajnega bomo ohranili v častnem spominu. Počivaj v miru! — Žalujočim izrekamo naše sožalje!

Gotovlje pri žalcu. Minuli petek smo položili k večnemu počitku mlado gospodinj, ženo posestnika in ključavničarja, Hauptmanna. Rajna zapušča moža, dva mala otročiča in očeta. Kratka je bila doba rajni, saj je minulo komaj 6 let, od kar se je poročila. Čudna je pot nesreče v ugledni rodbini Hauptmanovi na Gorici pri Zalogu. Pred dvema letoma je umrla žena Tinetu, posestniku in cestarju na Babnem pri Celju, sedaj pa bratu Pepetu. Vsem žalujočim naše sožalje — rajni pa večni mir in pokoj!

HRANILNICAM IN POSOJILNICAM!

Vse potrebne tiskovine za uradno poslovanje dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptujju.

Priporočamo vam tudi nabavo lastnih hranilnih knjižic. Natisnemo vam vsako, tudi majhno naklado.

Zaradi točnega poslovanja s kmečkimi dolžniki si kupite brošuro, ki ima vse zadnje spremembe in dopolnitve ter avtentična tolmačenja.

Pisarniške potrebščine vam nudimo po ugodnih cenah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor, Ptuj.

Potok ob Dretli. Dne 24. maja nas je zapustil Partl Franc, p. d. Filipov oče, star 68 let. Po osem mesečni bolezni, ki mu je kalila zdravje, je še vedno pomagal pri domačih delih, komaj štiri dni pred smrtjo je legel v posteljo. Potolažen s sv. zakramenti se je preselil v večnost. Bil je mož krščanskih načel, 16 let ključar kokarske

cerkve. Gasilci so mu poklonili prekrasen venec kot bivšemu predsedniku gasilskega društva Gorica. Njegov pogreb je bil v petek dopoldne na pokopališču v Rečici ob Savinji. Ob grobu se je poslovil od pokojnika g. župnik in gasilski tovariš Hren Anton. Rajnemu Filipovemu očetu večni mir in pokoj — domačim naše sožalje!

Društvene vesti

Mladinski praznik v Kamnici. Vse prijatelje naše katoliške mladine vabimo na velik mladinski praznik, ki bo dne 12. junija v Kamnici pri Mariboru. V soboto zvečer zagore v ta namen kresovi po vsej mariborski okolici. Bakla, s katero bo prižgan prvi kres, bo prižgana na Slomškovem grobu, od koder jo fantje v štafetnem teku ponesejo k prvemu kresu. Dne 12. junija dopoldne bo sv. maša na prostem z govorom, popoldne pa velik telovadni nastop članov fantovskega in dekliškega okrožja. Na sporedu je 12 točk. Ob tej priliki se bodo podelile diplome zmagovalcem pri prosvetnih tekmah. Kdor se zanima za katoliško prosvetno gibanje in za delo naših vrlih slovenskih fantov in deklet, naj pride!

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolice priredi 6. junija veliko dobrodelno tombolo v prid »Domu revežev«. Tablica stane samo 2 din. Glavnih tombol je 14 in še več sto lepih manjših dobitkov. Segajte po kartah! V primeru slabega vremena bo tombola 12. junija. Oglejte si razstavo tombolskih dobitkov pri zalogi pohaštva Makotter nasl. Schlik na vogalu Stolne ulice in Slomškovega trga. — Odbor.

Prosvetni tabor v Ormožu. Za prosvetni tabor na binkoštni ponedeljek vlada med našo mladino veliko zanimanje. Sodelujejo sosednja prosvetna društva, fantovski odseki in dekliški krožki. Na prosvetnem zborovanju govorijo gg.: dr. Hanželič Rudolf o slovenstvu, štamberger Janko o našem katoličanstvu in Kociper Stanko o socialnih nalogah naših organizacij. Popoldne bo telovadni nastop v parku gospe grofice Wurmbrand-Georgjevič. Prireditve bo mogoča manifestacija naše slovenske in katoliške prosvete v Prlekiji in priprava ter preizkušnja naših vrst za mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, katerega se naša mladina udeleži v lepem številu. Pridite vsi, ki čutite z nami, vsi, ki vam je za napredek naše prosvete, da skupaj manifestiramo za naša načela. Na svidenje v Ormožu 6. junija!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Prosvetno društvo vprizori na binkoštno nedeljo po večernicah pretresljivo dramo »Žena brez imena«. Dne 12. junija bomo igro ponovili. Pridite!

Središče ob Dravi. Oder narodne prosvete uprizori na binkoštno nedeljo ob 20 v Društvenem domu veliko narodno igro s petjem v petih dejanjih »Revček Andrejček«. Sodeluje nad 30 oseb. Prijatelji lepe igre, pridite, ne bo vam žal! — Na binkoštni ponedeljek pa vsi v Ormožu na prosvetni tabor, da bomo skupno manifestirali za naše slovenske in katoliške ideje ter popoldne videli telovadni nastop naših vrst, ki bodo imele s tem nastopom nekoliko strogo preizkušnjo za mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, za katerega vlada v naših odsekih in krožkih kakor tudi med ostalim prebivalstvom precejšnje zanimanje in se ga bodo prav gotovo udeležili v lepem številu.

Sv. Urban pri Ptujju. Fantovski odsek vprizori na binkoštno nedeljo, 5. junija, po večernicah v novem farnem domu dve igri: »Kmet Herod« in »Pravica se je izkazala«. Pridite!

Prosvetni tabor v Braslovčah pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Mihe Kreka dne 12. junija. Ob deveth krene slavnostni spreved iz Priželj proti Braslovčam. Konjeniki, kolesarji, prva godba, fantovski odseki, dekliški krožki, druga god-

ba, narodne noše in ostali udeleženci. Blagoslovitev prapora. Pri sv. maši ljudsko petje ob spremljevanju godbe: Pridi molit, Marija Mati ljubljena, Mogočno se dvigni, Lepa si roža Marija. Po zborovanju: Povsod Boga. Kosilo po zmernih cenah v gostilnah in pri šotorih. Ob treh nastop savinjskega okrožja, dekliških krožkov in orodne vrste. Proslava 50 letnice prosvetnega dela in prvi veliki nastop mladinske organizacije naj zbere v Braslovčah vse Savinjčane od Celja do Solčave! Zato 12. junija vsi na zbirališče v Parižljah in nato v Braslovče! Bog živi!

Vransko. Dekliški krožek priredi na binkoštno nedeljo, 5. junija, ob treh v dvorani pri »Slovana« akademijo z deklamacijami, dvema igricama in telovadnimi točkami. Ker je čisti dobiček prireditve namenjen za pogostitev letošnjih prvobohajancev, se vsi prijatelji mladine k tej lepi prireditvi vljudno vabijo, zlasti matere.

Sv. Jurij ob juž. žel. Priprave za prosvetni tabor so v najlepšem redu. Pošiljamo zadnja navodila in obvestila udeležencem. Zbirališče ob 7 pred Katoliškim domom, od koder skupen odhod na železniško postajo, kjer bo ob 8 sprejem gostov, nato spreved na letno telovadišče. Ob 9 sv. maša in pridiga g. kateheta Ivana Žličarja, po sv. maši slavnostno zborovanje z govori g. dr. Hanželiča, g. prof. Bitenca, g. akademika Laha in gd. Ivanke Kodrič. Po zborovanju skušnja za popoldanski nastop. Ob 14 slovesne večernice v farni cerkvi, ob 15 pa telovadni nastop celjskega okrožja fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Tabor in nastop bosta ob vsakem vremenu. Prireditve pričnemo šentjurčani slovesno že v soboto, dne 4. junija, ob 20.30 z lepo akademijo, na binkoštno nedeljo točno ob 15 se akademija ponovi in je ugodna prilika za sosedne farane, da se je lahko udeležijo. Polovična vožnja na železnici za binkoštni ponedeljek zagotovljena. Sodelovala bo celjska železničarska godba. Za ceneno prehrano je poskrbljeno na telovadišču. Vabimo predvsem zastave, konjenike, okrašene vozove, kolesarje, narodne noše, kroje in vse prijatelje iz bližnje in daljnje okolice. Vse, ki bodo prišli peš, na vozovih, na kolesih ali konjih, prosimo, naj se zberejo ob 7 pred Katoliškim domom, od koder bo skupen odhod k sprejemu na kolodvor. Ves Sveti Jurij in vsa bližnja in daljna okolica se z velikim navdušenjem pripravlja na ta veliki dan, saj smo trdno uverjeni, da bomo imeli ta dan v svoji sredi največje slovenske moče. Bog živi!

Ljudska igra »Krucik, ki jo je napisal Mariborčan Brumen, je dotiskana in je društvom na razpolago v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila in pri avtorju: Brumen, Maribor, Orožnova ulica 2. Društva, sezite po njej!

IN VI ŠE ČAKATE?

Eno dopisnico Vam je treba napisati in že pride »Naš dom« na ogled k Vam. Ali pa, če ste po opravkih v Mariboru, zglasite se v naši upravi, da Vam damo list na ogled.

Nikar ne odlašajte! Kdor je list naročil na ogled, mu je tako ugajal, da ga ni vrnil, pač pa poslal 20 din za naročnino.

Pišite na upravo: »Naš dom«, Maribor, Koroška cesta 5.

Dopisi

Šmartno pri Slovenjem Gradcu. Velika rado-vednost je zavlada med šmarčani, ko se je razglasilo, da priredi požarna bramba št. 11 pri Velenju pri nas igro »Prisega o polnoči«, zato smo se zbrali 22. maja v res prav lepel številu v 17 zvonikovi dvorani, nestrpno pričakujoč, kaj torej zmorejo ti šentilčani, da si upajo k nam, v tej stvari precej razvajen Šmartin. Toda v naše presenečenje so igrali tako brezhibno, da niti naši izurjeni stari igralci niso našli kritike. — Naša KZ vrlo dobro napreduje. Kmetje se jasno zavedajo, da jim je bila ta organizacija nujno potrebna, zato že skoro ni posestnika v Šmartnem, da bi ne bil včlanjen v Kmečki zvezi in nosil njenega znaka. Skupno je sedaj včlanjenih že nad 200 hišnih gospodarjev z vsemi svojimi družinskimi člani. Skupno sedaj naročujemo žito, ki ga po dveh tako slabih letinah vsakemu primanjkuje. Naročili smo tudi sadno škropilko. Če bodo z njo uspehi zadovoljivi, bomo naročili še eno prevozno in eno nahrbitno. Dne 14. avgusta nameravamo prirediti pri Marijini cerkvi na Homcu velik kmečki tabor. Pripravljalni odbor je pridno na delu, da bo tabor čim veličastnejši. Vabljeni ste nanj vsi iz bližnjih in daljnih krajev in edinic, da s tem pokažemo svojo skupnost in zavednost.

Sv. Anton na Pohorju. Hudourja od sobote, 21. maja, smo bili tudi mi bolj ali manj deležni, kar se pozna po naših cestah in travnikih ob njih. Hujše pa je bilo v nedeljo, ko je treskalo, da se je hrib Sv. Antona nekajkrat stresel. Udarilo je celo v visoki zvonik ter ga nekoliko poškodovalo. Prosimo konkurenčni odbor, da bi ukrenil vse potrebno, kar se tiče strel vodna in zidu, oziroma popravil istih. Upamo, da se je neurje uneslo in da bomo imeli odslej lepo pomladansko vreme, ki bo gotovo privabilo mnogo izletnikov in romarjev na naše lepe planine, posebno k Sv. Antonu. Prvi večji romarski shod bo na binkoštni ponedeljek. Bo dvojno sv. opravilo: ob 6 in 10. Pride celo procesija iz sosednje Ribnice. Sv. Anton je velik priprošnjik v vseh dušnih in telesnih zadevah ter težavah, zato pridite poromat k Sv. Antonu vsi, ki imate v tega ljubeznivega svetnika zaupanje! Glavni romarski shod bo 13. junija, v ponedeljek, na kar še prav posebno opozarjamo vse častilce sv. Antona.

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 8. maja je bila pri nas slovesna otvoritev banovinske ceste Sv. Peter — Ložane, ki je velike gospodarske, tujsko-prometne in narodnostne vrednosti. Velika pridobitev je posebno za svetolenarški okraj, ki ima skrajšano pot v Maribor za 5 km ter ima tudi bivša ob-

Amerikanez Lincoln Ellsworth pripravlja odpremo na južni tečaj.

čina Sv. Peter in sedanja občina Sv. Marjeta velike ugodnosti, ker odpadejo s tem veliki stroški za vzdrževanje starih občinskih klancev. Prebivalstvo vse širše okolice pozdravlja z velikim veseljem to velikansko pridobitev ter se zahvaljuje vsem, kateri so količkaj pripomogli k gradnji ceste, najbolj pa tistim, kateri so položili temeljne kamne za to cesto in jo nadaljevali. — Kakor pri vsakem dobrodelnem delu in v vsakem cirkusu se pa najdejo tudi avgusti, kateri dobro stvar zanikajo in kritizirajo. Ob času graditve humske ceste je vložila bivša občina Sv. Peter priziv, da ta cesta ni potrebna, čeprav so se zavedali, da jo bo gradila banska uprava. Obžalovanja vredno je, da se je izrazil neki gospod od Sv. Petra nedavno proti načelniku cestnega odbora, da ta novozgrajena cesta z Sv. Peter nima nikakšnega gospodarskega pomena, ker bodo po njej hodili gotovi ljudje in kradli. Pripravljalni odbor za otvoritev ceste je dobil od raznih posestnikov-vinogradnikov podarjenega 750 litrov vina z namenom, da se to vino zastoj razdeli povabljenim gostom, večinoma pa delavcem, kar se je tudi zgodilo. Zaradi tega je banska uprava to vino

Orjaški kip Benjamina Franklina bodo odkrili v Filadelfiji v Združenih ameriških državah. Kip tehta 120 ton. Poleg kipa vidimo kiparja I. E. Fraserja.

Stari Lloyd George, znameniti angleški državnik, se ukvarja v političnem pokoju z odkrivanjem vodnih žil na svojem posestvu s pomočjo leskove šibe. Poleg Georgeja stopa ženska iskalec globoko pod zemljo skritih vrečev.

oprostila trošarine — občina Košaki pa zahteva trošarino v znesku 750 din. Poleg tega polena sme doživeti še enega, namreč dopis v »Delavsko politiko« in v »Večernik«, v katerem si je nekdo drznil žaliti g. načelnika cestnega odbora. Trezne misleče šentpetersko ljudstvo se dobro zaveda, koliko dobrega je storila z novo cesto nam naklonjena oblast, pri kateri je g. Žebot največ sodeloval. Čast njemu, obrekovalce pa naj bo sram! Sicer je pa bilo še vedno tako, da je vsaka še tako dobra stvar dobila kritikastre in — nevoščljivce. Ker sami nimajo nikakih zaslug, zato jih ne priznavajo tudi drugim.

Prihova. 30 letnico je obhajala dekliška Marijina družba na praznik Vnebohoda. Zjutraj so imela dekleta skupno sv. obhajilo z nagovorom, popoldne pa procesijo z Marijinim kipom. Za to slovesni dan je prispel iz Maribora g. kanonik in škofijski voditelj vseh Marijinih družb dr. Ivan Žagar, ki je v lepem govoru poživil našo družbo in sprejel nekaj novink, za kar se mu srčno zahvaljujemo na tem mestu. Naša družba šteje sedaj 118 mladenk. Časopisov ima naročenih: 61 Bogoljubov, 15 Glasnikov in 33 Misijonskih listov. Ustanovil jo je g. Karel Kumer, sedaj upokojeni župnik v Konjicah, leta 1908 prav na praznik Vnebohoda. Sprejetih je bilo tedaj 102 deklet, ki jih je sprejel g. misijonar Klančnik iz Celja. Družba ima svoj evharistični, olupševalni, pevski in časopisni odsek, ki vsi delujejo.

Apače. Danes nekoliko omembe vrednih dogodkov iz naše kotline izza meseca maja. Dne 16. maja smo imeli kramarski in živinski sejem. Dočim je bilo prejšnja leta prignane zelo malo živine, je bilo letos skoraj petdeset glav goveje živine. Cena se je sukala od 4 do 4.50 din za kg. Primanjkovalo je kupcev, znak, da tudi v rodovitni Apački kotlini primanjkuje denarja. — Četrto nedeljo v maju je bila v Freudenauu proslava materinskega dne. Zelo ljubek je bil nastop otrok otroškega vrtca, ki so — strašno pokazali, kaj znajo. Dočim je bila prejšnja leta materinska proslava popolnoma nemška, je bila letos v slovenskem in nemškem jeziku. — Naša polja in travniki ob Muri so na širino nad en kilometer utrpeli ob vsej dolžini struge strašno škodo. Krma je obetala biti zelo pičila, a sedaj je še to uničeno. Tudi setev je ob vsem desnem obrežju Mure zelo poškodovana. Kraji, severno od glavne ceste, so po vsej kotlini zelo prizadeti. Na dan najvišje povodnji je bil sredi dopoldneva prekinjen šolski pouk. V Gornjem Cmureku so

Delavstvo, ki je zaposleno pri izdelovanju ameriških letal, dela stalno s plinskimi maskami, da se navadi za primer vojne nevarnosti.

delavci neprestano delali, da zatvornice v mlinski potok niso popustile. Zveza z Gornjo Radgono po veliki cesti sploh ni bila mogoča. Prizadeo prebivalstvo je v velikih skrbih, kako se bo preživljalo. Živeža bo malo, zaslužka še manj ali pa nič.

Mala Nedelja. Da bi ljudi odvrnili od lepe kmečke igre našega prosvetnega društva, so se malonedeljski dični tiči in tičice, veliki in mali, odpeljali pretekli praznik na izlet med svojevrstnim petjem ali tulenjem. Mnogim izmed njihovih »prijateljev« je ob jabolnici, ki so jo dobili, sicer postalo žal, da so zamudili pomembno igro doma, in otročad je bila razočarana, ko je morala po vrnitvi z avtom nazaj dati objubljene srajce, a slepo deco slepih staršev so zopet potolažili s cukrčki itd. Ali veste, starši, da gre vse to iz vaših, s težavo plačanih davkov? Njihov misleč voditelj, čigar znanje je »službeno« preizkušeno, je iztaknil, da v zgodovinski igri »V temoti« bojda izzivamo neko viteško organizacijo z rabo njihovega pozdrava, ki je bil vendar zelo običajen med Slovenci, preden so znani tiči osrečili Slovence in Malo Nedeljo. Če mi, potem izziva z njim še bolj od škofov nepriporočeno društvo, ko ga je pritrnilo na malonedeljski društveni dom, prvotno namenjen vsem prosvetnim društvom, za katerega uporabo pa plačujejo »vitezi«, od države in občine toliko podpirani, letne najemnine 1 din, reci in piši en dinar! A kljub temu si lastijo pravico, društveni dom vedno bolj prekršče vati in sokolski dom, saj so iz odbora njegovih lastnikov protipostavno izbacili gg. Lupša in Preloga, ki bi edina utegnili ugovarjati in zahtevati dom za vsa društva. Potem pa se še čudijo, ako si mi, ki nismo tam nikdar dobili prostora za naša zborovanja, shode, knjižnico, telovadbo, za društvene prireditve pa plačevali z lučjo vred do 30% sprejete vstopnine, končno hočemo postaviti svoj lasten dom na cerkvenem zemljišču. Kar pa se tiče zadnjega dopisnika »Domovine«, se mu pozna, da v cerkev hodi samo ob državnih praznikih in zato ne ve, kaj se v njej oznanjuje glede cerkvenega imetja. Naša cerkev z dvojno službo božjo je za njegove bogaboječe pristaše že davno dovolj velika, saj vsako nedeljo najboljši izmed njih vršijo okoli nje veržejsko delo. Povemo dopisniku tudi na uho, da s cerkvenim davkom ne bo nič, ker so ga višji cerkveni krogi odklonili, in tako bo naš pravicoljubni »gospod« zopet ob eno mastno kost svojega političnega udejstvovanja. Naj le raje skrbi za cesto čez Cezanjevce, ki jo je tako slo-

: OB NAVZOČNOSTI DEVETIH NARODOV :

MEDNARODNI MLADINSKI TABOR V LJUBLJANI • OD 26. DO 29. JUNIA 1938

Najvišje častno predsedstvo mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani od 26. do 29. junija

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani, katerega bo priredila Zveza fantovskih odsekov, že ima najvišje pokroviteljstvo v osebi kralja. Častno predsedstvo so pa sprejeli: predsednik vlade in zunanji minister dr. M. Stojadinovič, notranji minister dr. Anton Korošec, prometni minister dr. Mehmed Spaho, vojni minister general Marič, minister za telesno vzgojo dr. Miletič in minister dr. Miha Krek.

*

Znaki in telovadna knjižica, ki bosta dovoljevala vstop na prireditve mednarodnega mladinskega tabora, bosta čez nekaj dni razposlana vsem fantovskim odsekom. Ker se je bati, da bodo fantovski odseki težko zmagali vse delo z znaki, knjižicami itd., prosimo vse, ki se mislijo

vesno obljubljal ob volitvah, saj mu bomo tam, kjer je lani sredi poletja obtičal v blatu Senčarjev voznik, postavili slavalok z napisom »Lukačičeva cesta«. Pozdravili bi vas, prijateljički, z dvakratnim ali trikratnim vašim lepim pozdravom, pa se bojimo stražarja Zdravčeve mesnice.

Rečica ob Savinji. Kmečka zveza za gornjegrajski okraj priredi 19. junija kmečki tabor v Rečici ob Savinji. Odbor pripravlja obširen spored, ki bo pravočasno objavljen.

Petrovce pri Celju. Velik kmečki tabor priredi Okrajna KZ za celjski okraj v nedeljo, 19. junija. Vsa društva in organizacije v celjskem okraju se naprošajo, da ta dan ne prirejajo drugih prireditev. Vsi pripadniki kmečkega stanu, moški in ženske, iz celjskega okraja in sosednjih, se vabijo, da se tabora udeležijo v čim večjem številu. Tabor bo ob vsakem vremenu.

Vojnik pri Celju. V sredo, 25. maja, se je vojniška fara pripravljala za tabor KZ na Vneboh. Ljudje so prišli in se pripeljali od vseh strani, da so prisostvovali igri »Miklova Zala«, pri kateri je sodelovalo 150 ljudi. Na Vnebohod pa so v Vojniku na vseh hišah zaplapolale državne trobojnice, množice so se zgrinjale skozi trg proti Višnji vasi, kjer je bilo zbirališče. Ob 9 je krenil mogočen sprevod skozi trg: na čelu so jezdili na konjih zastavni naši fantje, za njimi

udeležiti mladinskega tabora, da se takoj prijavijo fantovskemu odseku v svojem kraju in naprej plačajo 5 din, za katere bodo dobili oboje, znak in knjižico. Takoj ko bodo fantovski odseki oboje prejeli, bodo onim, ki so vnaprej plačali 5 din, znak in knjižico dostavili.

Ne odlašajte niti dneva, ampak takoj se prijavite fantovskemu odseku v vašem kraju. To velja za telovadce kakor tudi za vse druge prijatelje slovenske mladine, ki se bodo tabora udeležili.

Pripominjamo, da boste le na podlagi taborne legitimacije lahko deležni znižane voznine na železnici, ki je za člane ZFO četrtninska, za vse druge pa polovična, v vseh dneh mednarodnega mladinskega tabora.

Dekleta, fantje in prijatelji slovenske mladine! Vedite, da naš tabor uživa čast pokroviteljstva Nj. Vel. kralja Petra II. Z udeležbo in z vestno pripravo nam je dolžnost dokazati, da smo vredni te časti!

je vozilo nad 150 kolesarjev, nato je prišla godba in za njo so stopali odborniki KZ in zastopniki sosednjih fara, dekleta v narodnih nošah, skupine, avtomobili in vozovi. Veličasten je bil pogled na sprevod, ki se je pomikal proti župnijski cerkvi, kjer je bila ob 9.30 služba božja. Po službi božji je bilo pred cerkvijo kmečko zborovanje, katerega se je udeležilo nad 1500 ljudi, Načelnik okrajne KZ Rebov iz Teharij pri Celju je pozdravil zborovalce, posebno načelnika KZ Brodarja, celjskega župana Mihelčiča, zastopnika Kmetijske zbornice župana Turnšeka in inž. Dolinarja iz Celja ter g. kanonika in dekana Žagarja iz Nove cerkve. Po njegovih uvodnih besedah je godba zaigrala himno KZ, nakar je spregovoril načelnik Brodar. V imenu Kmetijske zbornice je pozdravil zborovalce zastopnik Turnšek, ki je govoril o kmečki zavednosti. Nato je spregovoril celjski župan Mihelčič. G. kanonik in dekan Žagar je presenetil zborovalce in udaril par močnih v opomin, da ne iščejo opore na jugu, še manj pa na severu, ampak v naši slogi. Načelnik okrajne KZ Rebov je zaključil zborovanje s pozivom, da se vsi zborovalci udeležijo velikega tabora Kmečkih zvez celjskega okrožja v Petrovcih dne 19. junija. Ob 16 je bila zopet prireditev »Miklove Zale«, katere se je udeležilo ogromno število ljudi.

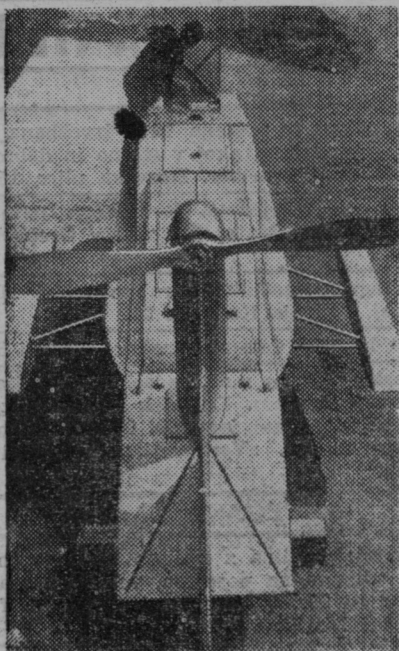
Peter Rešetar rešetari

Španska vas. Slovenci imamo lep pregovor, če hočemo komu reči, da mu kaj ni znano, da je to zanj prava španska vas. Od kdaj imamo Slovenci ta pregovor, res ne vem. Gotovo pa je zrastle zato, ker so se Slovenci za španijo tako malo zanimali, da so le nekateri vedeli, kaka je španska vas, večina pa ne. Danes moram pa predlagati, da tako izražanje prepovemo. Danes namreč vsak Slovenec ve, kaka je španska vas, ve za vse bojujoče se stranke, za hribe in doline, za celotni španski problem, kakor se to učeno reče. Naše mlado razumnštvo je celo razdeljeno v dva tabora, kakor so Španci, ki se borijo. Vse kaže, da se bodo te skupine spustile tudi v boj in bomo imeli tako ne le špansko bolezen pri nas, pač pa tudi špansko vojno. Da bo pa korajža te naše nadebudne mladine še večja, sporočam javnosti, da se mi je posrečilo dognati, zakaj se vrši sploh španska vojna. Španci se namreč tudi tako zanimajo za slovenski program, da so se zaradi Slovencev spustili v vojno, ker oni imajo pa pregovor, da če kdo kaj ne ve, da mu je to slovenska vas. Nam se zato sploh ni treba brigati za slovenski pro-

blem, ki nam je španska vas, saj se brigajo zanj Španci! Naša briga je le španski problem!

V kopališča! Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo... med narod! S takimi napisi, debelo tiskanimi, sporoča JNS, da so se voditelji JNS naroda, o katerem je dokazano, da nazaduje bolj kakor indijansko plemo, podali med narod. Stopil sem malo za njimi, ugotovil, da je to res: šli so v razna kopališča, v vsakem boste našli koga. Tako bodo naša kopališča poleg komarjev dobila še to nadlogo, dokler ne bo ta rod izumrl.

Velikanska mednarodna prireditev. Te dni se je vršila velikanska mednarodna prireditev, kjer so breali žogo, kdo jo je najbolje na vsem svetu brenil. Po cele strani sem čital takih poročil v velikih listih, pa tudi v malih. Naši slovenski JNS listi tudi radi prinašajo taka poročila svetovnih dogodkov, jaz seveda nimam nič proti, če to pišejo. Pripominjam samo nekaj, da namreč ti listi smatrajo, da njihovim čitateljem ni treba poročati o nikakih drugih mednarodnih velikih dogodkih, posebno ne o takih, če imajo katoliški značaj, četudi tamkaj naš narod častno nastopa. Skozi JNS liste pač ne sme ničesar

Letoča doln z brzino 90 km na uro je izumil francoski inženjer.

kar bi bilo v prid ali čast katolištvu, v javnost. Ljudje, ki vsega tega ne vidijo, morajo imeti pač kurjo pamet!

Španska stena. Imamo španske stene, da prikrijemo, kaj se za njimi godi. Tudi španska vojska je taka španska stena. Vsakdo je to lahko spoznal pri pogajanjih med Italijo in Francijo. Ti dve sta stavili najpreje pogoje glede

svojega sodelovanja v Španiji, nato bi se mogli šele pogajati naprej.

Mednarodna himna. Društvo narodov je odločilo, da bo objavilo novo mednarodno himno. Da bo pa boljše donelo, jo bodo spremljali namesto z godbo s streljanjem s kanoni. In človek bo zopet srečen, da se pokaže v svoji nečloveški podobi!

ni službi pri orožnikih, in eno hčerko. Tudi oče rajnkega je umrl začet od kapi, pa takrat, ko je šel iz cerkve od sv. maše proti domu. Svetila mu večna luč — žalujočim naše sožalje!

Društvene vesti

Prosvetni tabor v Trboviah na binkoštno nedeljo bo, sodeč po pripravah in prijavih, ena najmočnejših letošnjih prireditev. Če katere društvo slučajno ni dobilo vabila, pridite vseeno! In pridite z zastavami! Pošljite tudi takoj prijave za znižano prehrano! Prireditev bo ob vsakem vremenu. Imamo velike prostore v Društvenem domu. Tabor bo pod pokroviteljstvom in ob osebni udeležbi g. ministra dr. Kreka. Na veselo svidenje! Bog živi!

Dopisi

Guštanj. Spominska plošča žrtvam svetovne vojne. Vsaka gorska vas se je spomnila svojih mučnikov, ki so v vojnem trpljenju prestopili prag večnosti. Guštanj, zgodovinski kraj, kjer je žrtvoval svoje življenje Franc Malgaj, kjer počiva koroški borec Ermenc Anton, kraj, kjer je nedisciplinirana nemška soldateska umorila solunskega frontaša, brata Zapunčič Jovana, ta kraj še nima kakega vidnega znaka, da bi pred očel sedanjih mladini in njenemu zanamku, da je tudi ta fara krvavela, da je tudi v tej fari nad 50 src jenjalo utripati, da je nad 50 žrtev raztresenih po vseh vojnih poljanah. Nikdo se še ni spomnil, da bi tem ob spominskih dneh prižigal sveče. Strelska družina »Malgaj« v Guštanju se je spomnila, da tovarištvo mora segati tudi preko groba. Ta družina si je nadela nalogo, vzidati v farni cerkvi dve skromni spominski plošči, kateri se bosta svečano odkrili dne 21. avgusta. Pohabljenec svetovne vojne, bojevniki, Malstrovci borci, koroški borci, strelci in vsi, prav vsi, pridite ta dan v Guštanj, v naš starodavni Guštanj, da si podamo bratske roke, da se spomnimo minulosti v trpljenju, da si povzdignemo domovinsko ljubezen in da svetu predočimo željo: Vojne nikdar več! Tovariši, pridite k nam, videli boste, kako smo skromni, kako smo željni vaše spodbudne ljubezni. Bratje, javite svoj prihod Strelski družini »Malgaj« v Guštanju.

Zrkovec pri Mariboru. Gasilska četa obhaja 6. junija 25 letnico obstoja, združeno z blagoslovitvijo gasilskega avtomobila. Sprejem članov in gostov bo ob 8, ob 9.30 bo sv. maša na prostem, po sv. maši blagoslovitev avtomobila. Popoldne velika vrtna zabava.

Formin. Prostovoljna gasilska četa priredi dne 4. septembra blagoslovitev gasilskega doma, ki bo združena s tombolo. Na to se opozarjajo okoliške tovariške čete in društva s prošnjo, da ob navedenem dnevu ne prirejajo svojih prireditev.

Trbovlje. Samopomoč za zavarovanje goveje živine že deluje. Komaj se je ustanovila, se je zgodila nesreča Potrata Francu, da mu je junec tako nesrečno padel, da si je zlomil hrbtenico. Moral ga je prodati pod ceno. Samopomoč pa mu je krila izgubo po pravih in izplačala 1400 din. Vsak član je plačal po en dinar od glave zavarovane živine.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Ženska, pridna in poštena, ki je izvežbana tudi v kuhi, se sprejme takoj v stalno in dobro službo. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 910

Pridnega in izurjenega kovaškega pomočnika sprejme takoj Matej Bregant v Orehovi vasi. 904

Sodarskega pomočnika sprejme takoj Marhold Andrej, Zgornja Kungota 31. 906

Ofer za kmečko delo se sprejme: Košaki 39. 887

Tričlansko delovno moč, sposobna opravljati posestvo, sprejemem. Dohodek zadosten, za poštenost zahtevam jamstvo. Nastop takoj. Pojasnila osebno. »Verhovšek«, Loče pri Poljčanah. 896

POSESTVA:

Na prodaj: gostilna z mešano trgovino in z lesom, vinogradna posestva, velika in mala posestva od 20.000 din naprej. Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 913

Vsled neozdravljive bolezni se odda na deželi, na zelo prometni točki, trgovina z mešanim blagom v najem. Mesečni promet 30.000 din. Ponudbe prodajalni Cirilove tiskarne v Ptuj. 901

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

je imela v nedeljo, dne 29. majnika t. l., svoj redni občni zbor. Iz poročil blagajniških funkcionarjev je razvidno, da se je ta domača socialna ustanova kljub raznim težkočam ugodno razvijala. Koncem leta 1937, je imela v obeh oddelkih, za pogrebno in doto, 8137 članov, ki so zavarovani za din 64.381.000.—. Blagajna je imela lansko leto nad 41 milijonov prometa. Rezervni fond (matematična rezerva in varnostni sklad) je narasel na din 7.536.922.93 in se je od leta 1936, zvišal za din 1.112.633.28. Dosedanji odtegljaj za člane, ki so pristopili pred 1. novembrom 1933, se je znižal od 25% na 23% do prihodnjega občnega zbora. Blagajna se je lansko leto preselila v svojo lastno palačo, ki si jo je zgradila na Aleksandrovi cesti, nasproti glavnemu kolodvoru, kar je dokaz smotrenega in uspešnega delovanja tega zavoda. 912

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Še občinske volitve na češkoslovaškem. Dve zaporedni nedelji, 22. in 29. maja, so se vršile občinske volitve na češkoslovaškem. Volitve so držale ves svet v največji napetosti radi stranke sudetskih Nemcev. Pri volitvah zadnje nedelje je dobila Henleinova stranka 96% v krajih, kjer živi nemška manjšina. Pri zadnjih volitvah je dobil Henlein v teh občinah samo 80%. Zelo so tudi napredovali komunisti v Pragi in tudi drugod po državi. Od 2670 občin so bile zadnje nedelje volitve v 1465, v ostalih so volitve odpadle, ker je bila samo ena lista. Od teh je bilo 367 z nemško večino, 921 s češko, oziroma s slovaško, 230 s poljsko, 47 s karpatsko-rusko in 8 z mažarsko večino. Od vseh 3607 občinskih mandatov v nemških občinah je dobil Henlein 1897 mandatov, nemški socialni demokrati 185, komunisti 160, demokrati 2 in češke stranke 259. Ker so potekle nedeljske volitve mirno, bodo tvorile temelj za pogajanja med predsednikom vlade dr. Hodžo in Henleinom.

Sporazum glede Španije. Anglija, Francija in Italija so se sporazumele, da se odpokličejo iz Španije vsi prostovoljci in Francija bo zaprla mejo v Pirenejih. S tem sklepom je zapečatena usoda rdeče Španije in sovjetska Rusija je dobila najhujšo diplomatsko zausnico.

Iz španske državljanske vojne. V odseku pri Teruelu so napredovali nacionalisti 13 km. Rdeče čete, ki so napadale v zadnjem času z najboljšimi močmi na aragonski fronti, so bile odbite od nacionalistov.

Domače novice

18 škofov v Celju. Zadnji ponedeljek se je pripeljalo iz Budimpešte v Celje 18 škofov, in sicer nadškof iz Vidma, nadškof iz Zadra in 16 italijanskih škofov s 150 duhovniki ter 300 civilisti. Gostje so si po pozdravu na kolodvoru ogledali mesto, duhovniki pa so maševali po celjskih cerkvah. Ob 10 so se gostje odpeljali proti Ljubljani.

Pomenljiv jubilej obmejne šole. Ljudska šola v št. Ljuju v Slov. goricah bo slavila v okvirju 20 letnice obstoja Jugoslavije na binkoštni ponedeljek, 6. junija, 150 letnico svoje ustanovitve.

Smrtne žrtve Mure. Zadržna povodenj Mure je zahtevala več smrtnih žrtev. Med Grazem v Frohnleitu je utonil pri reševanju 25 letni artilerijski poročnik Wolfgang Günther iz Nemčije. Njegovo truplo je odnesla Mura proti naši državi. — V Svečanah pri Sladkem vrhu so odnesli in pokopali valovi Mure 33 letnega Franca Tišler, delavca in očeta treh nepreskrbljenih otrok. — Neznane utopljenca je naplavila Mura v Dolnji Bistrici pri bistriških mlinih. Po zunanosti mora biti kmet, katerega je prinesla Mura iz bivše Avstrije.

Prometna nesreča. V Celju pri rudarski šoli je podrl avtomobilist Jakoba Antona, 19 letnega posestniškega sina iz Zavrha pri Dobravi. Povoženi si je zlomil pri padcu desno nogo nad kolonom in so ga spravili v celjsko bolnišnico.

Vsled zastrupljenja smrt. Frančiška Ograjenšek iz Crnove pri št. Janžu na Vinski gori si je v 78. letu pri padcu zlomila 3. maja desno nogo. Nastopilo je zastrupljenje, kateremu je podlegla starka 29. maja v celjski bolnišnici.

Zrušena streha pokopala dva delavca. V ponedeljek, 30. maja, se je zgodila na lesnem skladišču mariborske tvrde M. France v Masarykovi ulici huda nesreča. Delavci stavbenega podjetja so hoteli popraviti streho, pod katero sta bila zložena dva vagona desk. Kakor hitro pa so odstranili deske, se je zrušila streha in je pod sulo tramovje dva delavca. 34 letnemu pomožnemu delavcu Francu Ferjančiču s Pobrežja je stisnilo prsni koš in je njegovo stanje zelo resno. 44 letnemu predelavcu Ernestu Piščanec je zlomilo hľadovje nogo. Hudo poškodovana so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Huda poškodba pri izogibu avtomobilu. 27 letna delavka Neža Šah je šla v Maribor na delo. Pri Hočah se je hotela izogniti avtomobilu, pa je padla v obcestni jarek, udarila z glavo ob kamen in si je prebila lobanjo ter si zlomila levo roko. V nezavestnem stanju so jo prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Cela vlomilska kompanija na delu. V našem listu smo poročali, kako so doživeli v šmarškem, celjskem in konjiškem okraju v zadnjem času več poskusnih in deloma posrečenih vlovov. Ista vlomilska kompanija, ki je poskušala srečo v hranilnico in posojilnico v šmarjah in v davčne prostore istotam ter v Slov. Konjicah in v št. Juriju ob juž. žel., je poskusila vlomiti tudi v nadžupnišče pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini. Ropot pri vratih je zbudil služkinjo in ta je poklicala nadžupnika g. Vajdo, ki je prepolnil tolovaje s strelji. Koj za tem so pričeli isti lopovi vlamljati v sosedno gostilno Ogrizek. Ropot in rezanje šip je vzdramil domače, ki so streljali, a eden od bežečih vlomilcev je celo odgovoril s strelom. Isti storilci so hoteli vlomiti pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini v Društveni dom, kjer je hranilniška blagajna, a do vloma ni prišlo.

Naši rajni

Ponikva ob juž. žel. Nepričakovano je umrl Martin Korže, posestnik in dolgoletni ključar župne cerkve. Umrl je na šesto nedeljo po Veliki noči ob šestih, ob kateri je skozi 40 let bil kot pobožen romar pri sv. maši v božjepotni cerkvi Sv. Marije v Zagorju pri Kozjem. Pokopali smo ga 31. maja ob veliki udeležbi. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Sv. Miklavž nad Laškim. Na praznik Vnebohoda, 26. maja, je bil v Laškem pokopan tukajšnji domačin, 76 letni Martin Lapornik, previzitar iz Konca. Že večkrat ga je napadla oslabelost, kateri je podlegel v torek, 24. maja. V nedeljo je še v cerkvi prejel sv. zakramente. Tudi v ponedeljek in torek je še bil pri sv. obhajilu. Udeležil se je tudi procesije iz Laškega k cerkvi Sv. Krištofa. Blizu cerkve mu je postalo slabo ter je kmalu umrl. Gotovo lepa smrt! Zapušča šest sinov, od katerih sta dva v držav-

Kmečka trgovina

Živina

Cene so ostale nespremenjene. Na zadnjih sejnih je bil položaj v živinski trgovini sledeč: V Mariboru so se prodajali debeli voli 4.60—5.75 din, poldebili 3.50—4.60, plemenski 5.75—6 din, biki za klanje 3.75—5 din, klavne krave debele 4.50 do 5.25 din, plemenske 3.50—4.50, klobasarice 2.75—3.50, molzne 3.75—5, breje 3.50—4.50 din, mlada živina 4.60—6 din, teleta 5.50—7.50 din. — V Kranju so bili voli prve vrste 6.25 din, druge vrste 5.50, tretje vrste 5 din, telice prve vrste 6 din, druge vrste 5, tretje vrste 5 din, krave prve vrste 4.50 din, druge vrste 4, tretje vrste 3.50 din, teleta prve vrste 7.50, druge vrste 7 din. — V Ptujju so bili voli od 4.60—5.50 din, krave 2.50 do 4.90 din, biki 3.50—4.50 din, junci 3.80—4.10, telice 4—5 din, teleta 6.50—7 din. — V Ljubljani so prodajali vole od 3.75—5.75 din, krave od 2.25 do 5.25 din, teleta 7—8 din. — V Šmarjah pri Jelšah so bili voli prve vrste 5—6 din, druge vrste 4—5, tretje vrste 3—4 din, telice prve vrste 5—6 din, druge vrste 4.50—5 din, tretje vrste 3—4 din, krave prve vrste 4—5 din, druge vrste 3—4 din, tretje vrste 2.50—3 din, teleta prve vrste 5—6, druge vrste 4—5 din. — V Pilštanju so bili voli druge vrste 5.50 din, tretje 4 din, telice druge vrste 5.25, tretje 4 din, krave druge vrste 4 din, tretje 3 din, junci 3—4.50 din. — V Razkrižju so bile cene: biki 4—4.50 din, krave 3—4 din, telice 4—5 din. — Lemberg je dosegel sledeče cene: voli prve vrste 5.50 din, druge 4.50 in tretje 3.50 din, telice prve vrste 5 din, druge 4 din, tretje vrste 3 din, krave prve vrste 4 din, druge 3.50 din, tretje vrste 2.50 din, teleta prve vrste 6 din in druge vrste 5 din. — Zagorje ob Savi: voli 4.50—5.50 din, krave za pleme 6 din, za meso 3.50—5 din, telice za pleme 6 din, za meso 4.50—5 din.

Svinje

Tudi v trgovini s svinjami je položaj nespremenjen. Povpraševanje je še vedno zelo živahno. Na mariborskem trgu so bili mladi prašiči 5—6 tednov stari po 85—120 din, 7—9 tednov po 120 do 140 din, 3—4 mesece po 150—210 din, 5—7 mesecev po 300—390 din, 8—10 mesecev 420 do 490 din, eno leto stari 710—820 din; 1 kg žive teže 6.50—7.75 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — V šmarnskem okraju so špeharji po 9 do 10 din, pršutarji 8—9 din za 1 kg; na Gorenjskem je cena svinj sledeča: špeharji 10.50, pršutarji 8 din za 1 kg. V Ljubljani so se prodajali 6—12 tednov stari pujski po 120 do 200 din komad, v Ptujju pa pršutarji 7.50—8 din, plemenske svinje 7.50—8.25 din 1 kg, prasci od 6 do 12 tednov po 90—150 din za glavo.

Konji

Na ptujskem sejmu so se prodajali konji od 900 do 5000 din komad, žrebeta od 1000 do 2000 din; v Ljubljani so bili konji po 400 do 3500 din komad.

Sirove kože, volna, med

Goveje sirove kože se prodajajo po 10—14 din, teleče 12—16 din, svinjske 6—8 din za 1 kg. — Ovcja volna je nekoliko padla v ceni. Neoprana volna se prodaja sedaj po 15—18 din, oprana pa po 20—30 din. — Čisti čebelni med ima sedaj ceno 20—24 din za 1 kg.

Žitni trg

Tržna cena žita zanima našega kmeta bolj informativno, da je o žitnem trgu poučen, ker imajo pri nas sploh malokje žita toliko, da lahko presežek prodajajo, če so ga pa imeli, so ga pa že davno prodali. Zadnjič smo že poročali o brezvestni špekulaciji, ki je nastala v Vojvodini s pšenico. Vlada je spekulantom, ki bi bili radi kar čez noč zaslužili 70 milijonov dinarjev, energično stopila na prste. Kupci so popolnoma izginili s trga in zaradi tega je začela cena pšenice zopet močno padati. Sedaj zahtevajo za 100 kg pšenice v Vojvodini samo še 225 din, pred tednom dni pa še 250 din. Vendar kupci čakajo še na nadaljni padec, ki bo neizbežen, ker se tudi letos obeta dobra žetev. Posevki kažejo zelo dobro. Tudi moka je že padla ter se zahteva za njo 360 din. Prav tako je nazadovala v ceni tudi koruza, ki se prodaja sedaj na veliko po 116 do 118 din.

Naša domača in svetovna trgovina

Objavljen je pregled naše zunanje trgovine v mesecu aprilu, iz katerega je razvidno, da smo bili tudi v aprilu pasivni, kakor že v februarju in marcu. Lansko leto so bili ti trije meseci visoko aktivni. Vzrok nazadovanja našega izvoza je v nizkih cenah nekaterih naših važnih proizvodov, pa tudi v manjši količini. Tako je padel izvoz stavbnega lesa, živine, svinj, dvignil pa se je samo izvoz koruze. V prvih štirih mesecih letošnjega leta je naša trgovska bilanca pasivna za 174,3 milijone din, lani pa je bila aktivna za 334,6 milijonov dinarjev. Isti pojav pa opažamo povsod drugod po svetu. Obseg svetovne trgovine se je v letošnjih štirih mesecih v primeri z lanskim znatno zmanjšal. Svetovna konjunktura torej popušča, v večini industrijskih držav sta produkcija industrijskih predmetov in zaposlenost delavstva znatno nazadovani, kar ima zopet kot posledico nazadovanje izvoza, pešanje domače trgovine in konzuma in s tem padanje narodnega dohodka. Predvsem pa so začele padati cene siro-

vin in gospodarski položaj držav, ki so bile odvisne od prodaje sirovin, se bo poslabšal. Tudi za poljedelske države se bližajo zopet slabši časi.

Vino

Stanje vinogradov je razmeroma dobro. Nastavek je lep, mladje je že veliko, dasi je v primeri z lanskim letom v rasti precej zaostalo, kar pa ne bo imelo kvarnih posledic. Seveda se sedaj še ničesar ne da sklepati na trgatve, saj je oktober še daleč in gorice so v tem času izložene vsem mogočim boleznim in nesrečam. Zaloge se hitro manjšajo, vinska trgovina je sedaj zelo živahna. Povišal se je pač konzum vina v naših krajih, in sicer za 20% v primeri z lanskim letom. V Slovenskih goricah se prodaja sedaj navadno namizno vino po 6.75 do 7 din, boljše sorte pa od 8 din naprej. V bizeljskem in dolenskem vinorodnem okolišu so cene približno za 1 din nižje kakor v Slov. goricah. — Letos se tudi Dalmatinci kar naprej hvalijo z odlično vinsko trgovino. V Šibeniku, ki je središče vinske trgovine za severno Dalmacijo, so cene sedaj že 40% višje kakor so bile v začetku leta. Črno vino se prodaja od kleti po 4—4.50 din, belo pa je po 4.50—5 in tudi po 6 din liter. Tako dragega vina v Dalmaciji že kdove kdaj ni bilo.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Manjkajoči prvi sklep na desnem kazalcu in državna služba. Jožef D. Službo policijskega stražnika in orožnika ne boste mogli dobiti s to hibo, čeprav ste pri pehoti kaplar. Pri financarjih pa bi jo utegnili dobiti.

Upnik noče priznati zaščite in pokazati zapisov. K. A. P. Leta 1929 ste si izposodili neko vsoto denarja proti 10% obrestim. Kar ste odplačevali, je upnik zapisoval na polo pri dolžnem pismu. Sedaj Vas terja še za 1600 din, Vi pa pravite, da znaša dolžni ostanek precej manj, zahtevate, da Vam upnik pokaže zapiske ter prizna zaščito (ali znižanje), upnik pa zapisov baje nima več in Vam zaščite noče priznati. — Če ste bili ob času najetja posojila in 26. septembra 1936 kmet, Vam zaščita pritiče (razen, če niste morda v boljšem gmotnem položaju nego upnik, kar pa mora upnik uveljavljati in dokazati) in Vam v varstvo Vaših pravic ni treba zaenkrat ničesar ukreniti. Če bi Vas upnik tožil, ugovarjajte, da ste zaščiten in da Vam upnik še ni izročil obračuna in nove zadolžnice. Ko boste delali obračun, Vam od 24. novembra 1933 naprej do 26. septembra 1936 ni treba priznati več nego enoodstotne obresti. Obresti od obresti bi bili dolžni plačati (in sicer le za čas do 23. novembra 1933), če ste izrecno prevzeli to obvezo, sicer pa ne. — V eventualni pravdi Vaše stališče ne bo slabše, čeprav nimate zapisov; nasprotno bo sumljivo, ako jih upnik ne bo predložil — seve, v kolikor Vam bodo verjeli, da je upnik zapiske res napravil.

Na meji oškodovani ne more plačati stroškov sodnega omejitvenja. K. P. v Sp. D. V letih 1928 in 1936 je mejaš posekal ob meji več dreves, o katerih trdite, da so stala na Vašem svetu. Čeprav je občinska komisija ugotovila, da kaže mapa po Vašem, se z mejašem niste mogli poravnati, ker si on lasti dotični svet. Prav je bilo, da ste prosili, naj sodišče uredi mejo. Ker ste posestnik in bi Vam najbrž pravica revnih ne bila priznana, boste pač morali kje dobiti omenjenih 300 din za komisijske stroške, kajti brez sodelovanja sodišča ne boste mogli priti do zaščite svojih pravic, ko je mejaš tako trdovraten. Če pa Vam uspe dobiti ubožno spričevalo, poskusite vložiti na zapisnik pri sodišču tožbo (s pravico revnih) na plačilo odškodnine za v letu 1936 podrtá drevesa.

Služba pri železnici. A. Čuček in J. Dobnik. Imata ljudskošolsko izobrazbo, vojaščino sta odslužila in bi rada dobila službo pri železnici. — Vložiti bi bilo prošnjo na generalno ravnateljstvo državnih železnic v Beogradu. Dokumentov zaenkrat ni treba priložiti, marveč le navajajte, da, odnosno v kolikor izpolnjujete pogoje za sprejem v državno službo (kateri so ti pogoji, ste na tem mestu lahko že večkrat čitali); morda priložite zaenkrat le prepise dokumentov, ako jih že imate. Prosite, naj Vašo prošnjo obdrže v evidenci, dokler se kako primerno mesto ne izprazni. Najbrž boste sprejeti sprva le kot delavec; ako boste pokazali primerno pridnost, sposobnost in inteligenco, Vas bodo pozneje postavili

na primernejša, boljša mesta. Do stalne namestitve bo pa dolgo trajalo (najbrž kakih deset let).

Sosed prepoveduje imeti čebele. Star naročnik, že 20 let imate na svojem svetu čebelnak, ki je oddaljen 80 cm od meje in 2 m od sosedove njive. Sedaj Vam je sosed prepovedal imeti tam čebele. — Zakon ne določa, kako daleč mora stati čebelnak od meje. Sosed se najbrž opira na določbo § 364 obč. drž. zakona, ki dopušča prepovedati sosedu, da posredno vpliva od svojega zemljišča na način, ki presega po krajevnih razmerah običajno mero in bistveno krati v kraju navadno rabo zemljišča. Ne glede na to, da bo sosed, ako ste res že 20 let imeli čebelnak na istem mestu, najbrž težko dokazal, da gre za bistveno kratenje rabe njive, poudarjamo, da je med pravniški sporno, ali letanje čebel sploh spada k vplivom, katere ima v mislih § 364 obč. drž. zakona. Vsekakor ni dvoma, da z ozirom na določbe §§ 383 in 384 obč. drž. zakona, izdane v interesu čebelarstva, ni omejena pravica, imeti čebele na lastnem zemljišču in se v postavitvi panjev v bližini tujih zemljišč ne more zavzeti prekoračenja pravnih predpisov. Morda se s sosedom pogovorita do jeseni.

Nezakonski oče odsvoji svojo imovino in ne plačuje alimentacije. A. Franko. Sin posestnika je priznal nezakonsko očetovstvo in bil obsojen na plačilo 75 kron mesečne alimentacije svojemu otroku. Plačal je le 2000 kron, potem pa nič več. Oče nezakonskega očeta je slednjemu testamentarčno zapustil posestvo, a nezakonski oče je posestvo odstopil svoji materi. Vprašate, kaj naj ukrenete v varstvo pravic nezakonskega otroka, ki je radi slaboumnosti potreben oskrbe v zavodu. — Po obč. drž. zakonu dolžnost skrbeti za nezakonskega otroka žal ne prehaja od nezakonskega očeta na njegove sorodnike. Radi tega matere in brata nezakonskega očeta ne morete terjati na plačilo alimentacij. Lahko bi bili, odnosno je bila celo Vaša dolžnost kot varuha, da spodbijate pravni posel, s katerim je nezakonski oče podedovano posestvo, odnosno svoje pravice odstopil svoji materi ter tako ostal brez imovine. Ker je pa za tako spodbijanje predpisan najdaljši rok desetih let, ste ga žal že zamudili in ne morete sedaj ničesar več ukreniti — razen z dobrega.

Brezobrestno posojilo za popravilo hiše. M. Lahornik. Ni nam znano, kje bi mogli dobiti brezobrestno posojilo v navedeni menli. Obljubljajo ga sicer razne zadrage, a zahtevajo, da pristopite najprej kot članica in potem morate čakati, da pridete na vrsto; kdaj bo to, je pa precej negotovo.

Tožba na povračilo oskrbnih stroškov za tujo hčerko. Ista. Če ste oskrbovali tujega otroka, Vam mora stroške predvsem povrniti dotični, ki Vam jih je obljubil. Podrejeno sta dolžna take stroške povrniti starša. Če sta starša brez sredstev ali neznanega bivališča in tudi starih staršev ni možno iztožiti, je dolžna za otroka skrbeti pristojna občina, ki pa se bo upravičeno branila za nazaj plačevati, če je vnaprej niste opozorili, odnosno jo pozvali, naj sama poskrbi za otroka.

Ugodnosti »božnega lista« (podeljene pravice revnih). Fanika M. S. pripoznavo pravice revnih v pravdi dobite začasno oprostitev od plačevanja takš in drugih državnih pristojbin, potnih stroškov, pričin in izvedenih. Če boste iztoževali dedščino preko 12.000 din, imate pravico zahtevati, da se Vam postavi odvetnik, ki naj se začasno pravda za Vas brezplačno. Plačati bi ga pa namreč morali, če dobite pozneje možnost, plačati zastopanje. Taka možnost se smatra običajno že za podano, če v pravdi zmagate in toženec kaj plača iz naslova iztoževane terjatve ali stroškov.

Plačilo dolga z vinom in trošarina. Zadrugar. Dolžnik Vam je plačal dolg s tem, da Vam je dal polovnjak vina. Vprašate, kdo je dolžan plačati trošarino v takem primeru in ali ste morda prost trošarine. — Vseeno je, ali Vam je dolžnik kot producent vina vino prodal, ali pa je z njim plačal svoj dolg. Trošarino je plačati v obeh primerih enako. Tudi ako zamenjate poljske pridelke za vino, ostane obveza glede plačila trošarine ista. Pri količinah do 50 litrov mora trošarino plačati in za njo jamči prodajalec (producent), pri večjih količinah pa kupec ali prejemnik.

Hranilnica še vedno izplačuje le po 100 din. I. Sušnik. Pritožujete se, da Vam Vaša hranilnica še vedno izplačuje le po 100 din, Vi bi pa nujno rabili 2000 din in vprašate, kaj naj storite, ko se hranilnica izgovarja, da nima denarja. — Vaša hranilnica je občinska in pod zaščito. Zato je zaenkrat ne morete prisiliti, da bi Vam izplačala več, nego predvideva izplačilni načrt. Upajmo, da bo kmalu postala likvidnejša.

Služba jetniškega paznika. J. Gobec. Zanimajo Vas pogoji za pridobitev službe jetniškega paznika, to je paznika v jetnišnicah okrožnih sodišč. Te paznike je ločiti od kazniških paznikov, ki služijo v kaznilnicah, katere nastavlja minister pravde, prošnje pa je vlagati na g. upravnika vojske kaznilnice v Mariboru. Prosilec ne sme biti starejši nego 30 let. Jetniške paznike pa nastavlja predsedništvo apelacijskega sodišča v Ljubljani po potrebi brez kakih posebnih razpisov. Prošnje je nasloviti na navedeno predsedništvo, ter ji predložiti sledeče listine: državljansko izkaznico; rojstni list; spričevalo državnega zdravnika, da je prosilec telesno in duševno zdrav; нравstveno spričevalo; šolsko spričevalo; potrdilo (vojaško izkaznico), da je prosilec odslužil po dovršenem 21. letu starosti obvezni rok v stalnem kadru, razen, če je po zakonu o ustroju vojske in mornarice kot edini hranilec nesposobnih zadrugarjev ali začasno nesposoben, oprostjen službe v stalnem kadru; če je zavezan plačevati vojnico, mora predložiti potrdilo, da je vojnico plačal ali da plačilu ni zavezan, ker nima dohodkov; uradno potrdilo pristojnega sodišča, da prosilec ni pod skrbstvom ali v konkurzu, da ni nad njim podaljšana očetovska oblast in da ni

bil s sodno sodbo obsojen na izgubo častnih pravic; samski list ali potrdilo, da je prosilec vdovec brez otrok ali da je sodno ločen od žene brez otrok; pismeno izjavo prosilca, poverjeno od sodišča, da se obvezuje služiti v pazniški službi najmanj tri leta.

Zapuščena občinska cesta — zopetni prevzem po občini. A. Dolenc. Na bivši občinski cesti že nad 40 let raste trava, ki jo kose mejaši, cesto porablja le bližnji posestniki za spravljane pridelkov in sami popravljajo most. Vprašate, ali se cesta še smatra za občinsko, odnosno ali jo občina lahko zopet prevzame. — Na občinski cesti zasebnik lahko pridobi lastninsko pravico, ako jo skozi 40 let izvršuje javno, brez prošnje in sile. V predmetnem primeru priposestvanje ni povsem sigurno, ko bližnji posestniki še vedno cesto uporabljajo. Pa čeprav bi kdo priposestvoval lastnino, mu občina dotični svet lahko zopet odvzame v svrhu zopetne otvoritve občinske ceste, eventuelno proti plačilu odškodnine. Tega se pa najbrž ni bati, ako se res v bližini nahaja druga občinska cesta.

Čenitev škode za posekane jablane. Martin V. Ni točnih predpisov, kako se naj ceni škodo radi posekanih jablan. Vpoštevati je, da stane mlado drevo kakih 10 din, da čez kaka tri leta prične roditi, da rodi približno 15 do 20 let, in sicer povprečno 30 do 50 kg jabolk letno. V eventuelni pravdi bi najbrž cenilci vzeli neko povprečje med tem, kaj bi jablana še nesla do starosti 20 let, in med tem, koliko boste zgubili dotlej, ko bi novo vsajena začela roditi. Odškodnina je seve odvisna tudi od vrste jablan.

Vožnja po občinskem svetu poleg potoka. M. Bežanič. Več posestnikov ima njive poleg potoka. Ta potok se je dolgo časa uporabljala deloma kot občinska cesta. Ker so pa ljudje sčasoma izkopali preveč gramoza iz potoka, se ne more več po njem voziti. Nekaj časa ste vozili ob potoku ter mejaše prosili za dovoljenje. Ko ste pa zvedeli, da je svet ob potoku po mapi občinska last, ste začeli voziti brez dovoljenja, a Vam sedaj eden izmed mejašev to brani. Mejaši so namreč svet ob potoku zasadili s sadnim drevjem ter ga že dolga leta hasnujejo. Vprašate, ali Vam smejo mejaši braniti vožnjo po občinskem svetu in ali se da lastnina občinskega sveta tudi priposestvovati. — S 40 letno javno uporabo občinskega sveta brez prošnje se lahko priposestvuje tudi občinski svet. V predmetnem primeru Vam svetujemo, da izprosite pri občini, da prisili mejaše, da dovolijo vožnjo po svetu ob potoku, ker je po mapi občinska last, ne da bi morali vozniki za to prositi. Ako občina ne bo hotela primerno nastopiti zoper mejaše, se lahko pritožite na okr. glavarstvo. Ako se bodo mejaši branili ali še sklicevati na priposestvanje, bo občina lahko uvedla postopek za otvoritev občinske poti ob potoku ter mejašem priposestvanje svet zopet odvzela.

je opazil, da se ti ljudje navadno vdajajo brezdelju, sede pred svojimi kočurami in kade. — Ko je stalo sonce že visoko, se je pojavil na vitkem minaretu možiček, napravil z rokami trobilo in zapel: »Allah-il-Allah.«

Čevljar je mahoma pustil svoje delo, razgrnil po tleh umazano preprogo, pokleknil in se začel klanjati in mrmrati čudne molitvice. Matjažek ga je z zanimanjem opazoval. Komaj je zadrževal smeh. Turek ga je jezno pogledal, nekaj zaklel in molil naprej.

Ko se je zvečer Matjažek spravljal spat, je ob svojem pogradu še pokleknil, sklenil roke in molil, kakor ga je učila mamica. Prosil je Boga, naj mu pošlje pomoč v to tujo deželo, da se bo mogel vrniti.

(Dalje prihodnjic)

Trije poklici

Neki gospod je šel v majhnem mestu k brivcu. Pomočnik ga je tako nerodno bril, da ga je z britvijo močno ranil in je komaj ustavil kri, slednjic mu je pa prilepil velik kos obliza na lice. Seveda se je pomočnik po vsem tem zelo začudil, ko mu je dal gospod precej denarja za napitnino.

»Je že v redu,« je nato dejal gospod in prijel za kljuko. »Veste, še svoj živ dan me ni nihče bril, ki bi bil v eni osebi brivec, mesar in tapetik...«

Skrivalnica

Kje je sobarica?

Našim malčkom

Matjažek

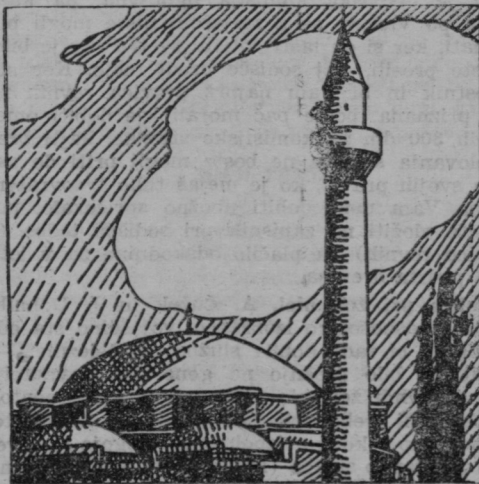
21

Junaškega Slovenca povest v slikah

Prišla sta v neko hribovsko mesto. Stari Turek, ki ga je kupil, je bil čevljar. Iz usnja in pisanih trakov je izdeloval opanke. In te obrti je hotel naučiti tudi

Matjažka. Moral je sedeti v kotu in ga opazovati. Mimo delavnice so hodili ljudje, toda kakor mu ni bilo dovoljeno gledati na ulico.

Kljub grožnjam in udarcem se je od časa do časa vendarle ozrl čez ulico in se začudil, če je opazil kako zakrito žensko ali oboroženega postopača. Na prvi pogled

Močan otrok

V kraju Soleftea na severnem švedskem zivji šest let deček, ki je tako močan, da z obema rokama dvigne od tal 90 kg težko utež. Z vsako roko pa brez posebnega napora dvigne po 50 kg. Medtem ko se drugi otroci igrajo, se pa on vadi v dviganju uteži. Ko so ga preiskali zdravniki, so izjavili, da je dečko tako močan, da lahko še naprej dviga take težke predmete, ker mu to ne bo nič škodovalo. Sedaj je prišel njegov oče k oblastem, ki jih je prosil, da bi mu bilo dovoljeno močnega dečka za denar kazati drugim ljudem. Tako bi dečkova moč bila vsej družini v prid.

Mraz povzroča lakoto

Splošno že vsakdo ve, da človek poleti občuti mnogo manj lakote kakor pozimi. Vzrok temu ni le v tem, da vročina slabi in da mora človek v vročini uživati precej več tekočin. — Vzrok je tudi v notranjem ustroju človeškega telesa. Naredili so poskuse z rentgenom na psih in so tole dognali: Kadar je mraz, se pasji želodec mnogo hitreje prazni kakor v vročem času. V mrazu znaša večja hitrost prebavljanja za 17% več kakor ob navadni temperaturi. Kadar pa toplomer kaže n. pr. 32 stopinj vročine, želodec za deset stopinj bolj počasi prebavlja kakor navadno.

Najhitrejšje železnice v Evropi

Pregled o hitrosti železnic v raznih evropskih državah kaže, da stoji v tem pogledu na čelu Nemčija, sledijo ji Francija, Anglija, Italija, Belgija, Danska, Švica, Čehoslovaška, Poljska, Irska, Portugalska, Mažarska, Holandska, Švedska in za vsemi temi državami balkanske države. To razvrstitev so izračunali na podlagi povprečne brzine parnih vlakov, motornih vlakov in električnih vlakov. Pregled ne omenja Sovjetske Rusije, tako da ni znano, katero mesto bi zasedla ta.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Več ko poldrugo leto je Habakuk z Lukovo pomočjo pošiljal svoj denar v Ljubljano. Nekega dne — bilo je marca meseca — je dobil od patra Dominika priporočeno pismo; v tem je stalo, da denarja ni treba več pošiljati, kajti Trebnikova gospa je — skrbno pripravljena in sprevidena — umrla. Hčer je smrt hudo pretresla in mnogo se je prejokala; zdaj pa je iz Ljubljane odšla in si je poiskala službo, ker ni hotela več od tuje dobrote živeti.

Ta novica je Habakuka hudo razžalostila. Ni bil žalosten, ker je stara gospa umrla, ampak zaradi tega, ker Milki ni mogel nič dobrega več storiti.

XIII.

Na binško tork je Luka spet drdral po dolini proti Tržiču. Na Bistrici je postavil konja v hlev, ker se je namenil na bližnji holm k Sv. Križu. Rad je poromal k tej cerkvi, ker je bila blizu ceste in je takole sam najrajši molil. Počasi je lezel po stezi, ki se je v ridah vzpenjala v hrib, in je grede molil rožni venec. Ali danes ni našel prave zbranosti; po glavi mu je venomer brnela njegova žganjarska:

»Na tešče le en štamprček,
en štamprček zvečer,
opoldne pa en frakeljček
al' dva al' tri al' štir'«

Tedajci pa je obstal, se tlesnil po čelu in zagodrnjal nad seboj:

»Luka, grešna duša, kaj pa uganjaš? Ali je taka moda za romarje? Namesto da bi na Boga mislil, ti pa frakeljčki po glavi rojijo! ... To je res križ, ko ti peklenški rogatelj ravno najbolj pobožne ljudi najhuje ščiplje in skuša. Ali le počakaj, žljajdra peklenščkova, ti bom dal, da jo boš skupil! Najprej se moram okrepcati.«

Segel je v notranji žep in potegnil iz njega stekleničko. Ali danes je bila vodica nekam bolj slaba, kajti Luka je moral spet in spet povohati, kaka da je. Zato pa je prilezel na vrh do cerkvice ne le dobro okrepcan, ampak že kar ves ginjen. Sedel je v klop in jel stokati in brisati solzne oči.

Razen njega je bila le še ena romarica: mlajša, po mestno oblečena ženska. Ta je goreče molila, vmes se je tudi jokala in si je večkrat obrisala z belim robcem solze z lica.

Kaj neki je gospodični?

O seveda, v mestih je križev in težav — posebno v tehle časih po vojski — več kakor na kmetih.

Ker je bil Luka danes moker in mehek kakor mah po dežju, je pozabil, kako zoprne so mu ženske, in je bil ves ganjen od usmiljenja do objokane gospodične.

Ko bo šla, pojde za njo, da jo potolaži in, če mogoče, da ji tudi pomaga.

Ali kmalu so se mu oči zaprle, omahnil je kakor snop in je jel smrčati. Ko se je prebudil, one ženske ni bilo več nikjer.

Ti predrta reč ti, kaj neki si bo ta o njem mislila! Sram ga mora biti pred Bogom in pred ljudmi.

Do pobožne molitve se Luka danes ni mogel spraviti, čeprav se je silil. Sicer pa se mu je tudi mudilo, ker je imel do Tržiča še dve uri pota. Torej se je pokrižal in se vrnil v dol, zapregel in oddrdral po dolini.

Naglica ga je dala; zaradi tega se je zopet zatekel k svoji steklenički, ki je bila napol že prazna. Bil je tako potreben, da čez pičle pol ure še kapljice ne bi bil več iztislil iz steklenice.

Kakor zmeraj, kadar se je tako obilno okrepcal, je Luka tudi zdaj postal zgovoren. Ker se z gluhim konjičem ni mogel pomeniti, se je na moč razveselil, ko je zagledal tik pred seboj žensko, ki je počasi mahala po cesti pred njim. Kako se je začudil, ko je videl, da je bila to tista, ki se mu je

zgoraj v cerkvi tako smilila, ko je tako goreče molila in se zraven bridko jokala!

Ustavil je konja in vprašal:

»Hej, ali hočete prisesti?«

»O, prosim, če vam nisem nadležna!« je dejala gospodična.

»Nadležna? Kaj še! Saj skoraj nič nimam na vozu,« ji je razložil Luka in ji pomagal na voz zraven sebe.

Oblečena je bila v preprosto črno obleko, lase je imela svetle, med plavimi kodri pa se je že bleščal tudi kak siv las, obraza je bila lepega, stara pa je mogla biti okoli trideset let.

Ali Luka se za vse to ni menil, njega je zanimalo, kako da je videti tako žalostna in otožna.

»Od kod? Kam, gospodična? Ali ste morda že gospa?« je začel.

»Ne, gospa nisem,« je zardela. »Za natakario sem v Robinovem hotelu v Tržiču. Danes imam nedel pa sem se namenila na božjo pot k Sv. Križu.«

Luka je po navadi vsako žensko, najsi je bila stara ali mlada, s hudim jezikom zbadal; s to pa se je menil prijazno in po očetovsko.

»Kaj pa vam je, gospodična? Tako žalostni ste in objokani,« je dejal sočutno.

»Moj Bog,« je odvrnila, »pred kratkim mi je mati umrla in še marsikaj drugega me je hudo zadelo.«

»Saj vam je videti; je že tako na svetu, kaj hočemo! Brez križev in trpljenja ni pravega življenja.«

»Vam tudi ni z rožicami postlano. Hudo mora biti na stare dni za potovca in dan na dan iz kraja v kraj.«

»O, ko bi teh vražjih avtijev — Bog mi greh odpusti! — ne bile že vse ceste polne, bi za voznike ne bilo hudega!«

»Ali nimate otrok, ki bi vam mogli pomagati ali pa namesto vas voziti?«

Zdaj je prišel Luka do besede.

»Otrok že imam, dva celo imam,« je jel pripovedovati, »enega svojega in enega tujega, to se pravi rejnika. Moje je dekle, devet in dvajset let je stara, od matere razvajena in samosvoja, kuhati zna, šivati, vesti, plesti, kvačkati, likati in kaj še vse, za delo pa noče prijeti, vsaj za težje ne. Če ji kaj rečem, mi brž katero zasoli. Čisto drug je poba. Najdenček je in, ko mu je bilo šest let, je prišel k nam v hišo. Ta se je dal vzrediti, vzgojiti in kaj pametnega naučiti, da je postal mož, kakor je danes malo takih. Zdaj je za učitelja pri Sv. Juriju. Ljudje ga imajo vsi radi; je pa tudi pravi učenik, kakor bi naj naši šolniki bili. Le da ni več tako živ in dobre volje, kakor je včasih bil; zdaj celo pravi, da bo še duhovnik postal.«

Gospodična, ki je pozorno poslušala, je vsa prebledela in iznenada vprašala:

»Ali je sam? Ali se je oženil?«

»Nak, hvala bodi Bogu! Zarekel se je, da se ne bo oženil,« je čenčal Luka. »Ta ve prav tako dobro kakor jaz, da je zakonski stan kazen božja in da je na vsak tucat žensk dvanajst takih, ki niso kaj vredne! Vi, gospodična, seveda niste med temi, vi niste v tucatu, vi ste trinajsta ... Ali da vam do kraja povem: Skoraj bi se bil ujel v past, to se pravi, da bi se bil skoraj res oženil. Hvala Bogu, da skoraj še nikoli ni zajca ujel! Potem je prišla storija z njegovim očetom vmes, to se pravi, da je o svojem očetu nekaj izvedel, potem ga je veselje do ženitve minulo.«

»Kaj pa je bilo z njegovim očetom? Kaj je izvedel? To se mi res čudno zdi — povejte no!« je silila gospodična.

»Prav za prav tega ne bi smel povedati; ali saj ga vi ne poznate; zaradi tega se z vami med štirimi očmi že smem pomeniti. Pobov oče, to se pravi: tega učitelja oče je nekoga ubil, potem so ga zaprli in menda je v ječi umrl.«

(Dalje sledi)

Pepi

35-

55-

130-

135-

145-

Ne delamo reklame za češko blago, ker vsak ve, da je češko blago brez konkurence, temveč zato, da cenjeno občinstvo ve, kje smo, zato vsi prej, nego kupite blago za obleke, plašče, kostume, 916 hubertuse itd. obiščite Krojaške potrebščine! Brezobvezno se prepričajte o najnižjih cenah in najboljših kvalitetah!

ČEŠKI MAGAZIN
MARIBOR, ULICA X. OKTOBRA.

SLUŽBE:	
Dekla išče službe v župnišču, k živini. Naslov v upravi.	902
Hlapca za vsa kmečka dela sprejme Jenuš Ignac, Metava, Sv. Peter pri Mariboru.	909
Kovaškega pomočnika sprejme Martin Voga, Slivnica pri Celju.	903
RAZNO:	
Dobro ohranjeno tehtnico prodamo. Nosilnost 500 kg. Gasilska četa Formin, Sv. Marjeta pri Moškanjcih.	917

Otroške obleke od 8 din, bluze od 15 din, dirndlne od 40 din, ženske obleke od 40 naprej, ostanke in drugo blago prodaja Manufaktura Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10.	918
Prodaj b. motor z ročno mlatilnico 2500, in ssaugas-motor 10 ks. Skrbinšek, Sp. Hajdina, Ptuj.	915
Kobilo, osem let staro, kolesel v dobrem stanju prodaj Grobin Florjan, občina Kozje.	914
Kupim hranilno vlogo od 50.000—80.000 Velika Nedelja, Ptuj ali katerega drugega zavoda. Ponuđbe na upravo »Slovenskega gospodarja« pod »Takoj 905«.	

Prodaj travo za seno, kisló in sladko. Vosek 35, Sv. Marjeta ob Pesnici.	907
Kupim lahko kobiló, do 160 cm visoko, od štirih do šest let staro, šepce, Maribor, Grajski trg 2.	911
Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. A. Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5.	685

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R
Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. **GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR** Loška ulica 10.

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

MALA OZNANILA

POSESTVA:

Prodam dobičkanosno posestvo. Ivan Jagodič, Sladka gora, p. Šmarje pri Jelšah. 899

Prodam lepo urejeno, arondirano posestvo, 30 oralov, z goricami, pri Jeruzalemu. Poslopja skoraj nova. Anton Makovec, Griava, pošta Križevci. 868

Prodam posestvo v zmernem bregu Verpete št. 18, župnija Frankolovo. Meri 21 ha, skoro polovica gozd, lep sadovnjak, stanovanje potrebno popravila, do državne ceste tričetrt ure, se gradi lepa cesta. Cena 40.000 din. Marija Borovnik, p. d. Lesjačka, Selce 5, pošta Nova cerkev-Socka. 866

RAZNO:

Birmanska darila: ure, zlatnina, srebrnina. Piznoza Alojz, urar, Ptuj, pri pošti. 830

Otroške vozičke, železno pohištvo dobavlja najceneje »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 783

Prodam mlatilnico in malo rabljen čevljarski stroj Dürkop. Jagodič Mihael, Pijavce št. 58, Šmarje pri Jelšah. 900

Bika, dve leti starega, lecincovanega, marijadvorske pasme, prodam. Vprašati: Ozebek, Zg. Sv. Kungota. 870

Mošna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Radi izpraznitve prostora mojega nekdanjega kamnoseškega podejta prodam še vse ostale nagrobne kamne iz črnega švedskega granita, Carrara-marmorja itd. za vsako le količikaj sprejemljivo ceno. J. F. Peyer, Maribor, Keršnikova ulica 7. 862

MOSTIN mošna esenca za izdelovanje zdravil in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kane, Maribor. 493

Spomlad! Leto! — Ostanki iz mariborskih tekstilnih tovarn, prstnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluže in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštine prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kangarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—, Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Pri dveh ali več paketih primeren popust. 653

Staro železo in dele strojev kupujem po najvišjih cenah. Imam v zalogi veliko izbiro železja za gospodarske potrebe in dele strojev. Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 876

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. — Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Steklenica po 20 dinarjev. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 548

»Pozor! Pozor!«
Za češčenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

»Pridite, molimo!«

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure Zelo priročna knjiga stane samo Din 18.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

MOLINO
nebeljeno platno

4.50

PLATNO za rjuhe
izredno močno

18

Tkanine

za perilo
zastore itd.

PLATNO za
otroško perilo,
trpežno

6

SIFON,
dobra mehka
vrsta

10

ZASTORI iz
bele karirane
kongres tkanine

8

NANKING
za perje, dobra
neprodorna vrsta

19

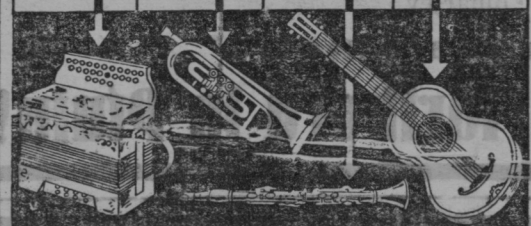
Sternecki

CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Brezplačen pouk v igranju. Zahtevajte brezplačen katalog!

Harmonike od Din 59.-	Trompete od Din 520.-	Klarineti od Din 120.-	Gitare od Din 118.-
--------------------------	--------------------------	---------------------------	------------------------

MEINEL & HEROLD d.z. o.z.

zal. tvornice **MARIBOR** st. 106
glasbil

Trgovci — scjmarji!

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike, slike itd. po zelo znižanih cenam vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.
Zahtevajte cenik!

Vsi hmeljarji, ki so lansko leto gnojili svoje nasade s

ČILSKIM SOLITROM

tem najboljšim dušik vsebujočim umetnim gnojilom, so dosegli znatno večji pridelek kakor tudi mnogo boljše kakovost hmelja. Pa tudi rja pogojenega hmelja ni napadala. Zato se vsakemu hmeljarju priporoča, da takoj okrog vsake hmeljeve sadike posiplje eno žlico čilskega solitra, da se rastlina popravi in nadomesti to, v kolikor je v rasti zaostala; pozneje pa spet po potrebi eno žlico.

Dobi se v prvorazredni kvaliteti in po povoljnih cenah v Mariboru pri Kmetijski družbi, v Braslovčah v trgovini M. Krašovic, v Žalcu pri J. Krašovic in Ivan Viovišek ter v Celju pri Kmetijski družbi. 883

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za sv. birmo – spominki!

Botrice in botri, napravite veselje svojim varovancem za sv. birmo in jim kupite lep molitvenik in rožni venec!

Cena molitvenikov

Angelček: rdeča obreza 5 din*, zlata 8 din, vatrano 11 din, usnje 20 din, beli koščeni 10 din*, 13 din, rjavi koščeni 10 in 13 din, beli biserni 23 din

Sveta pomlad: rdeča obreza 6 din, zlata 10 din*, vatrano 12 din, usnje 27 din, beli koščeni 12, 16* in 20 din, rjavi koščeni 12, 16* in 20 din, beli biserni 27 din

Življenje mojega življenja: rdeča obreza 8 din*, zlata 13 din*, vatrano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16*, 20* in 27 din, beli biserni 32 din

Roža Marija: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatrano 20 din, usnje 30 din, beli koščeni 16, 20 in 27 din, rjavi koščeni 16, 20 in 27 din

Pri Jezusu: rdeča obreza 9 in 10 din, zlata 14 din, bela 26 din, usnje 44 din

Ključek nebeški: rdeča obreza 9 din*, zlata 12 din*

Za Jezusom: vatrano 18 din

Rajski glasovi: rdeča obreza 10 din, zlata 14 din, vatrano 20 din

Večno življenje: rdeča obreza 20 din, zlata 26 in 36 din, usnje 56 din

Moj tovariš: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj: rdeča obreza 16 din, zlata 20 din

Prijatelj otroški: broš. 2 din, rdeča obreza 5.50 in 7 din

Cerkvena ljudska pesmarica: broš. 3 din

Venec sv. pesmi: broš. 6 din, rdeča obreza 8 in 15 din

Z * zaznamovani molitveniki imajo napis: »Spomin na sv. birmo.«

Cena rožnih vencev

Atlas beli: 2.50, 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— in 5.50 din

Atlas roza: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailes beli: 2.50, 3.— in 4.— din

Rokailes modri: 3.— in 4.— din

Rokailes oranžni: 3.— in 4.— din

Opal beli: 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.— din

Opal modri: 4.— din

Biserni imitirani: 4.—, 5.—, 6.50, 8.—, 12.— in 14.— din

Marmor: 5.— in 6.— din

Leseni črni: 4.—, 5.—, 5.50, 6.— in 7.— din

Leseni rjavi: 5.—, 6.— in 7.— din

Črni fini (Kokos): 13.—, 14.—, 16.—, 26.— in 28.— din

Biserni beli: 15.—, 20.—, 23.—, 26.—, 30.—, 32.—, 36.— in 40.— din

Rožni veneci v alpaca škatlicah: 20.—, 23.—, 30.— in 38.— din

Samo alpaca škatlice: 7.—, 9.— in 11.— dinarjev

Kupujte v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptujju!

Ugoden nakup

manufakture za birmanke (ce) pri Trpinu v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 563

ZA BIRMO

ročno delane sandale od 16 din naprej, bele nogavice lastnega izdelka od 2.50 din naprej, židane trake, vence, pajčolane najceneje pri »Luna«, samo Glavni trg 24. 881

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Od 4. do 13. junija 1938.

XVIII. Ljubljanski velesejem

43. razstavna prireditelj

Polovična voznina na železnici.

Pri blagajnah železniških postaj kupite rumeno železniško legitimacijo za din 2.- Sejmišče obsega 40.000 m², preko 600 razstavljalcev 14 držav.

POSEBNE RAZSTAVE:

„Cesta“ - Francija - Pohištvo - Avtomobili - Tekstil - Ženska dc mača obrt. LEPO ZABAVIŠČE. - Od 10. - 12. junija: III. državni trgovski kongres

Vstopnica daje lastniku pravico do nagradnega žrebanja. - Vrednost dobitkov preko din 75.000-

Letne jopiče,

majice, sandale, nogavice, telovadne potrebščine i.t.d. kupite najugodnejše v konfekciji

JAKOBLAH
Maribor, Glavni trg 2

Ustanovljena leta 1904.

Točna in solidna postrežba.

Kilne pase

trebušne obveze proti visečim trebuhom, potujočim ledvicam in znižanju želodca. Gumijevе nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korzete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah.

Fr. Podgorška naslednik:

Fran Bela, bandažist, Maribor, Slovenska ul. 7
Pismena naročila se izvršujejo točno ter pošiljajo po povzetju. 601

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—